

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

Fidoyilik —
Vatanga xizmat demak!

2025-yil 27-dekabr, shanba,
147-148 (24.177-24.178)-son

"Bir bo'lsak,
yagona xalq,
yagona millat
bo'lib olg'a
intilsak,
ko'zlagan ulkan
maqsadlarimizga
albatta
yetamiz!"

Zarafshon

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews_uz

@zarnews_uz

https://twitter.com/zarnews_uz

info@zarnews.uz

2026-YIL — MAHALLANI RIVOJLANTIRISH VA JAMIYATNI YUKSALTIRISH YILI

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС ВА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА МУРОЖААТНОМАСИ

Ассалому алайкум, азиз юртодошлар! Хурматли депутат ва сенаторлар! Муҳтарам меҳмонлар!

Бугун Олий Мажлисга ва кўпмиллатли халқимизга келгуси йил учун Мурожаатномани тақдим этар эканман, аввало, барчангизни соғ-саломат, кўтаринки кайфиятда кўриб турганимдан хурсандман.

Сўнги тўққиз йилда биз сизлар билан, эл-юртимиз билан биргаликда катта тараққиёт йўлини босиб ўтдик. Иқтисодийимиз янгидан шаклланди, бозор муносабатларини, ижтимоий ҳимояни кенгайтирдик, қонун устуворлигини мустаҳкамладик. Энг муҳими, ислохотларимиз самарасини ҳар бир маҳалла, ҳар бир хонадон ва ҳар бир инсон кундалик ҳаётида ҳис қилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, биз ислохотларни аниқ амалий натижага айлантиришни ўргандик. Бунинг тасдиғини тобора янгича қиёфа касб этиб бораётган шаҳар ва қишлоқларимизда, замонавий корхоналар, савдо-сервис масканлари, мактаб, боғча ва шифохоналар, обод кўча ва маҳаллалар, транспорт-логистика тизими, рақамли хизматлар мисолида яққол кўриш мумкин.

Қадри ватандошлар!

Бугунги кунда дунёда содир бўлаётган ва яқин-яқингача ҳеч ким тасаввур қила олмаган ўзгаришлар, давлатлар ўртасида иқтисодий қарама-қаршилик, хавфсизликка таҳдидлар ортиб бораётган таҳликали бир вазиятда сизлар билан ўта мураккаб йилни яқунлашмиз.

Қанчалки оғир бўлмасин, бошлаган демократик ислохотларимизни қатъий давом эттирганимиз; халқимизнинг қўллаб-қувватлаши ва ёшларимизнинг ғайрат-шижоати; ҳамжихатлик асоси бўлган маҳалланинг ҳаётимиздаги ўрни ва таъсирини кучайтирганимиз; одамларимизнинг онги ва дунёқарашини ўзгартириб, эл-юртимизни янада жипслаштирганимиз; тadbиркор, деҳқон ва фермерларимизнинг ташаббускорлиги ва мардона меҳнати; ўзаро манфаатли ҳамкорликка асосланган дўстона таъқи сиёсатимиз ҳисобида 2025 йилда барча соҳаларда улкан ютуқларга эришдик.

Аввало, жаҳон миқёсида ишлаб чиқариш ва транспорт-логистика занжирлари ўзилган, хомашё ва молиявий ресурслар нархи ошган шароитда ҳам мамлакатимиз иқтисодийи ишончли ва барқарор ўсишда давом этаётганини қайд этиш лозим.

Бу натижалар дунё ҳамжамияти ва нуфузли халқаро тақдирлар томонидан эътироф этилмоқда.

Эътибор беринг, бундан тўққиз йил олдин иқтисодийимиз ҳажмини 100 миллиард долларга етказиш биз учун жуда катта марра бўлиб кўринарди. Бу йил тарихимизда биринчи марта ялпи ички маҳсулотимиз 145 миллиард доллардан ошди. Бундай юксак натижалар халқимизнинг, барчамизнинг қандай улкан ишларга қодир эканимизни яққол намойён этмоқда.

Глобал савдо тизимида "ўйин қоидалари" ўзгараётган бир пайтда биз бу йил экспортимизни 23 фоизга ошириб, 33,4 миллиард долларга етказамиз. Энг муҳими, ислохотларимиз учун мустахкам молиявий база бўладиган олтин-валюта захираларимиз илк бор 60 миллиард доллардан ошди.

Бу йил иқтисодийимизга жалб қилинган хорижий инвестициялар ҳажми 43,1 миллиард долларга етди. Жами инвестицияларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 31,9 фоизни ташкил этмоқда. Бу эса иқтисодийимиз келгуси йилларда ҳам юқори суръатлар билан барқарор ўсиб бориши учун замин бўлади.

Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ва нуфузи, халқаро рейтинглардаги ўрни тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Хусусан, етакчи халқаро рейтинг агентликлари мамлакатимизнинг суверен рейтингини "ВВ" -дан "ВВ" поғонасига кўтарди.

Бу гаплар кўпчиликлари оддий бир факт бўлиб туюлиши мумкин. Лекин, иқтисодчилар, инвестор ва банкирлар гап нақадар катта натижалар ҳақида бораётганини жуда яхши тушуниб турибди. Биргина ана шу ўзгариш туфайли четдан жалб қилинадиган ресурсларнинг фоиз ставкаси 1-1,5 пунктга пасайиб, ташқи қарз харажати йилга камида 300 миллион долларга камаяди.

Шунингдек, Жаҳон банки эълон қилиб борадиган Давлатларнинг технологик етуклик индексида Ўзбекистон 71 поғона юқори кўтарилиб, дунёнинг топ-10 та мамлакати қаторидан жой олди.

Аҳоли фаровонлиги ва бизнесни ўстиришга хизмат қиладиган инфратузилмани янада яхшилаш бўйича ҳам 2025 йил катта ўзгаришлар йили бўлди. Хусусан, энергетика соҳасида туб бурилиш ясаганимиз ҳисобида электр ишлаб чиқариш ҳажмини 85 миллиард килловатт-соатга етказдик.

Тасаввур қилинг, 2017 йилдаги 60 миллиард килловатт-соат генерация даражасида қолиб кетганимизда, ҳозир иқтисодийимиз ҳажмини 2 қарра ошира олармикан? Ишлаб

чиқаришининг ўсиб бораётган талабини, 38 миллион аҳоли эҳтиёжининг қоплаб бўлармикан?

Бу йил 188 та маҳалладаги 715 минг аҳоли яшайдиган хонадонларга биринчи марта тоза ичимлик суви кириб борди, яна 2 миллион 300 мингга яқин аҳолининг сув таъминоти яхшиланди. Ёки 867 та "оғир" маҳалладаги 470 мингта хонадонга томорқаларни суғориш учун илк бор сув этиб борди.

Жорий йилда аҳолига 8 миллион 100 минг квадрат метрли, 135 минг хонадондан иборат кўп қаватли уйлар топширилмоқда, одамларнинг ўзи ҳам яшаш шароитини яхшилаш учун 19 миллион квадрат метр майдонда қурилиш қилди. Бизнес вакиллари томонидан 24 миллион квадрат метр нотурар-жой объектлари барпо этилди.

Умуман, сўнги тўққиз йилда 210 миллион квадрат метрли турар-жой ва нотурар-жой объектлари фойдаланишга топширилди.

Бу рақамларга урғу бериб айтаётганим албатта бежиз эмас. Агар йўл, сув, электр ва бошқа инфратузилмалар учун зарур маблағни топиб бермаганимизда, қурувчилар ва қурилиш материаллари корхоналари учун шароит яратиб бермаганимизда, ипотeka тизимини йўлга қўймаганимизда, шунча бунёдкорлик ишлари бўлармикан?

Жорий йилда 5 миллион аҳолининг даромадли бўлиб, ишсизлик даражаси 5,5 фоиздан 4,9 фоизга тушди. Қарийб 1,5 миллион эҳтиёжманд аҳоли камбағалликдан чиқди, илк бор 1 минг 435 та маҳалла "камбағалликдан холи" ҳудудга айланди.

Камбағал оилаларга мансуб 168 минг нафар бола давлат боғчаларига иштироки асосда қабул қилинди. Бу йилдан бошлаб, 208 та боғчада биринчи марта инклюзив таълим тизимини жорий этдик.

Таъкидлаш керакки, юртимизда камбағаллик даражаси йил бошидаги 8,9 фоиздан 5,8 фоизга тушди.

Бир эсланг, бу ишларни бошлаганимизда аҳолимизнинг учдан бир қисми камбағаллик чегарасида яшарди. Кредит, субсидия, компенсация каби 100 дан зиёд хизматлар орқали ижтимоий ҳимоянинг мутлақо янги тизимини йўлга қўйганимиз ва буларни маҳалладаги "еттилик"нинг ўзига берганимиз натижасида 8,5 миллиондан зиёд одам камбағалликдан чиқди, ишсизлик 2 қарра қисқарди. Натижада уч йил олдин камбағалликни 2026 йил якуни билан 2 қарра қисқартириш бўйича олган марраимизни шу йилнинг ўзида уддаладик.

Энг муҳим ютуқларимиз ҳақида сўз юритганда, азму шижоатли спортчиларимизнинг нуфузли халқаро мусобақаларда эришган ғалабаларини мамнуния билан таъкидлаш ўринлидир.

Аввало, Ўзбекистон футболу учун 2025 йил чинакам тарихий йил бўлди. Миллий терма жамоамиз илк бор Жаҳон чемпионатида йўлланмани қўлга киритди. Моҳир шахматчиларимиз Жаҳон кубоги мусобақаларида муносиб иштирок этди. Айниқса, навқирон грессмейстеримиз Жавоҳир Синдоров энг ёш жаҳон кубоги соҳиби бўлгани барчамизга юксак гурур бағишлайди.

Энг муҳими, шахмат оламидаги ютуқларимиз шу билан

тўхтаб қолгани йўқ. Ўтган ҳафтада 9-17 ёшли шахматчилар ўртасида "рапид" ва "блиц" йўналишлари бўйича жаҳон чемпионатида юртимиз вакиллари 5 та олтин, 2 та кумуш ва 5 та бронза медалини қўлга киритиб, умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

Бу йилги Ёшлар Парасийё ўйинларида жасорат ва матонат соҳиби бўлган спортчиларимиз 125 та олтин, 77 та кумуш ва 52 та бронза медалини қўлга киритиб, иштирокчи давлатлар орасида энг юқори натижани қайд этди.

Ҳеч шубҳасиз, истеъдодли ўғил-қизларимиз таълим, илм-фан, маданият, санъат, спорт ва бошқа соҳаларда эришаётган катта ютуқлари билан ҳам Янги Ўзбекистонимиз рақамли муносиб ҳисса қўшмоқда.

Ўқувчи ва талабаларимиз жорий йилда халқаро фан олимпиадаларида 51 та олтин, 101 та кумуш, 126 та бронза медалини қўлга киритиб, ўз билим ва салоҳиятини бутун дунёга намойиш қилди.

Эл-юртимизнинг фахри бўлган бундай фарзандларимизга, уларнинг ота-оналари ва устоз-мураббийларига яна бир бор чин дилдан таҳсин айтаман.

Маълумки, Ўзбекистон келгуси йили 46-Бутунжаҳон шахмат олимпиадасига, 2027 йилда 20 ёшгача бўлган футболчилар ўртасидаги жаҳон чемпионатида, 2029 йилда эса Ёшлар Осиё ўйинларида мезбонлик қилади.

Шу билан бирга, 2026 йилда юртимизда илк бор мактаб ўқувчилари ўртасида нуфузли халқаро кимё ва информатика олимпиадалари, Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар талабалари ўртасида муҳандислик йўналишларида, Туркий давлатлар техникумлари ўқувчилари ўртасида касб йўналишларида халқаро олимпиадалар ўтказилади. Ушбу мусобақаларда ҳам фарзандларимиз муносиб иштирок этади, деб ишонаман.

Бундай нуфузли тадбирлар Ватанимизни ривожланган спорт ва илм-фан мамлакатига айлантириш, унинг обрў-эътиборини юксалтиришга хизмат қилади.

Кейинги пайтда юртимиз глобал масалалар муҳокама қилинадиган халқаро мулоқот майдонига айланиб бормоқда. Хусусан, бу йил Парламентлараро Иттифоқнинг 150-юбилей Ассамблеяси; ЮНЕСКО Бош конференциясининг сессияси; "Марказий Осиё – Европа Иттифоқи" саммити ва халқаро Иқлим форумига мезбонлик қилдик.

Шунингдек, Ўзбекистон, Тожикистон ва Қирғизистон етакчиларининг март ойда Хўжандда бўлиб ўтган учрашувида биринчи марта уч мамлакат давлат чегараларининг туташ нуктаси тўғрисидаги тарихий шартнома имзоланди ҳамда "Абадий дўстлик тўғрисида"ги декларация қабул қилинди.

Минтақамиз давлат раҳбарларининг яқинда Тошкентдаги Маслаҳат учрашуви чоғида биз интеграция жараёнларини янги сифат босқичига кўтариш учун Марказий Осиё ҳамжамияти стратегик форматини ташкил қилиш ғоясини илгари сурдик. Озарбайжонни Марказий Осиё ҳамжамияти форматига тўла ҳуқуқли аъзо сифатида қабул қилиш тўғрисидаги қарор тарихий аҳамиятга эга бўлди. Ушбу қадам Марказий Осиё ва Жанубий Кавказ ўртасида стратегик боғлиқлик ва барқарорликни кучайтириши шубҳасиз.

Шу билан бирга, октябрь ойида Брюсселда Ўзбекистон ва Европа Иттифоқи ўртасида Кенгайтирилган шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Ноябрь ойида бўлиб ўтган Марказий Осиё ва АҚШ саммити кўп томонлама ва узок мuddатли шерикликни сифат жиҳатидан мутлақо янги босқичга олиб чиқишга хизмат қилди.

Ўтган ҳафтада Токиода Марказий Осиё ва Япония етакчиларининг учрашувида таълим, тиббиёт, рақамли технологиялар, инфратузилма ва саноат соҳалари бўйича муҳим келишувларга эришдик. Шу ҳафтанинг бошида эса Санкт-Петербургда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашув ҳам ҳамкорлигимизнинг долзарб йўналишларини белгилаб берди.

Биз дунёдаги узок-яқин мамлакатлар билан – Шарқ ва Ғарб, Шимол ва Жануб билан ҳамкорлик кўприklarини қуришда давом этамиз.

Муҳтарам йўналиш иштирокчилари!

Бундан икки йил олдин "Ўзбекистон – 2030" стратегиясини қабул қилганимизда ялпи ички маҳсулот ҳажмини 2030 йилгача 160 миллиард долларга етказишни белгилаб олган эдик. Кўриб турибсизлар, мавжуд салоҳиятимиз, бугунги ислохотларимиз, тadbиркорларимизнинг фаоллиги, хорижий шерикларимиз билан ҳамкорлигимиз ўсиб бораётгани ҳисобида бу маррага 2026 йилнинг ўзида бемалол эриша оламиз.

Ҳозирги глобал иқтисодийта рақобатга чидамли бўлиш учун малакали касб эгалари ва мутахассислар, замонавий технологиялар ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини унутмаслик лозим. Агар биз саноатда – электроника ва электротехника, биокимё ва полимерлар, фармацевтика, машинасозлик каби юқори қўшилган қиймат яратадиган соҳаларни ривожлантириш; хизматларда – IT, сунъий интеллект, финтех, консалтинг, транспорт-логистика каби катта даромад келтирадиган сервисларни кўпайтириш; кишлоқ хўжалигида – унумдорликни ошириш учун биоинженериядан кенг фойдаланиш, илгор агротехника ва сув тежайдиган усулларни фаол қўллаш; иқтисодий ўсиш ва экологик барқарорлик ўртасидаги мувозанатни таъминлаш учун "яшил" энергетика, чиқиндисиз ишлаб чиқаришга ўтиш; таълим ва тиббиётда – сифатни янги босқичга олиб чиқадиган илгор хорижий тажрибаларни кенг жорий этиш учун янги технологияларни олиб кирсақ, кадрларни илм-фан ва инновацияларга асосланган замонавий касбларга тайёрласақ, келгуси беш йилда иқтисодийимиз ҳажмини 240 миллиард доллардан оширишга барча имкониятларимиз бор.

Бу рақамлар аниқ ва пухта ҳисоб-китобларга асосланган прогност. Халқаро валюта ҳамғармаси ва нуфузли экспертларнинг хулосалари ҳам буни тасдиқламоқда.

Хурматли юртодошлар!

Биз – бугун 38 миллиондан зиёд катта халқмиз. Машаққатли ва шарафли меҳнатимиз билан дунёда ҳурмат топаётган, эртанги кунга ишонч билан дадил бораётган, матонатли ва гурури банд миллатмиз.

Биз ўзгаришларни кутиб яшамаймиз, аксинча, уларни ўзимиз, ўз ақл-заковатимиз ва масъулиятли меҳнатимиз билан яратамиз.

Ҳар йили аҳолиимиз ўртача 2 фоизга ўсмоқда, 1 миллиондан зиёд ўғил-қизларимиз катта ҳаётга кириб келмоқда. Ёшларимизга қараб, улар эришаётган ютуқларни кўриб, кўксимиз тоғдек кўтарилади, қандай улкан бунёдкор куч сафимизга қўшилаётганидан гурурланиб кетамиз.

Албатта, бугунги мураккаб замонада ёшларимизни турли синовларга чидамли, ватанпарвар инсонлар этиб тарбиялаш, халқимизни янада бирлаштириш ва жипслаштиришда, ҳеч шубҳасиз, ўзини ўзи бошқаришнинг ноёб тизими бўлган маҳалланинг ўрни ва аҳамияти катта.

Маҳалла ва яхши қўшничилик ўзаро уйғун кадрятлардир. Улар жамиятда инсоний ва ижтимоий капитални янада бойитишга бекиёс ҳисса қўшади. Мамлакатимизда ўтказилган ижтимоий сўровларда иштирок этганларнинг 90 фоиздан кўпроғи ўзини маҳалла жамоасининг бир қисми деб ҳисоблаш ҳам шундан далолат беради.

Барчамиз учун ҳам ота, ҳам она бўлган маҳалла, шу асосда Ватан тақдирига дахлдорлик туйғусининг юқорилиги ушбу институт аввало ижтимоий бирдамлик манбаи эканини кўрсатади.

Албатта, биз учун ҳозирги глобал тараққиёт даврида, дунёда ўта кескин ва таҳликали жараёнлар юз бераётган бугунги кунда миллий бирлик ниҳоятда муҳим ва зарур.

Донишманд болаларимизнинг "Бирлашган – ўзар, бирлашмаган – тўзар", деган ҳикматли мақоли бор.

(Давоми 2-саҳифада) >>>

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС ВА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Чиндан ҳам, қаранг, кимки бирлашди – ҳаётда ўзди, ғалабага эришди. Кимки бирлашмади – тўзиб, йўқ бўлиб кетди.

Тарих давомида қандай оғир синовларга дуч келмайлик, биз аввало бирдамликдан куч олдик. Машаққатли кунларда одамларимиз, маҳалла аҳли елкадош бўлиб қийинчиликларни енгган. Оила – оилга, қўшни – қўшнига кўмак бериб яшаган. Биз мана шундай ўта ноёб қадриятимизга доимо содиқ қолишимиз, ёш авлодимизни айна шу руҳда тарбиялашимиз керак.

Бугунги кунда жамиятимизда турли хил фикр ва қарашлар бўлиши табиий. Бу – демократиянинг бирламчи талаби. Аммо, миллати, тили ва динидан қатъи назар, бутун эл-юртимизни бирлаштирадиган улғу бир ғоя бор. У ҳам бўлса, Ватан манфаати, халқимиз манфаати.

Мана шундай буюк мақсадга эришишда маҳалла тизимининг ўрни ва таъсири беқиёс. Чунки, маҳалла тинч ва аҳил бўлса, жамиятимиз тинч ва ҳамжихат бўлади. Маҳалла ривожланса, бутун мамлакатимиз юксалади.

Шуларнинг барчасини ҳисобга олиб, 2026 йилни юртимизда **“Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили”**, деб эълон қилишни тақдир этибман.

Қўллаб-қувватлаганингиз учун раҳмат.

Янги йилнинг номида белгиланган устувор вазифаларни амалга ошириш учун алоҳида давлат дастурини қабул қиламиз. Ушбу дастурда юртимиздаги 9 мингдан зиёд маҳаллани, аввало, меҳр-оқибат, ҳамжихатлик, адолат ва тарбия масканига айлантириш каби долзарб масалалар ўз ифодасини албатта топади. Бу ҳақда мен кейинроқ батафсил тўхталиб ўтаман.

Олдимизга қўйган мақсадларни фақат ўзимиз – катта ҳаётий тажрибага эга маҳалла раислари ва фаоллари, ҳурматли нуронийларимиз, опа-сингилларимиз, серғайрат ёшларимиз, зиёлиларимиз, ишбилармон тadbиркорларимиз, Ватан посбонлари, бир сўз билан айтганда, бутун халқимиз билан биргаликда амалга оширамиз.

Ҳурматли депутат ва сенаторлар!

Биз Янги Ўзбекистонни барпо этишда ҳал қилувчи босқичга қадам қўймоқдамиз. Бу йўлдаги ишларимиз ҳар бир соҳа ва тармоқда чуқур трансформацияни талаб қилади. Мақсадимиз аниқ: яқин йилларда даромади жон бошига ўртадан юқори бўлган мамлакатлар қаторига кириш.

Фарғона водийсидан Оролбўйигача, Зарафшон воҳасидан Қашқадарё ва Сурхондарёгача, Тошкентдан тортиб Жиззах ва Сирдарёгача – юртимизнинг қайси ҳудудида яшамасин, ҳар бир фуқароимиз ислохотлар натижасини кундалик ҳаётда янада кўпроқ ҳис қилиши керак. Шунинг учун, кириб келаётган 2026 йил давлат бошқаруви, суд-ҳуқуқ тизими, иқтисодиёт тармоқлари, таълим, илм-фан, тиббиёт, маданият, спорт, экология тизимини – барча-барча соҳаларни ривожлантиришда туб бурилиш йили бўлади.

Энди Мурожаатноманинг асосий қисми – 2026 йилда амалга ошириладиган энг муҳим 6 та устувор йўналишдан иборат дастур ҳақида атрофлиқа тўхталиб ўтамай.

Биринчи устувор йўналиш – маҳалла инфратузилмасини янада яхшилаш, уларга Янги Ўзбекистон қиёфасини олиб киришдан иборат.

Юрт ободлиги, аввало, маҳалладан бошланади. Айнан маҳалладаги йўл, сув, электр ва транспорт таъминоти, боғча, мактаб ва оилавий поликлиникадаги шарт-шароитларга қараб, одамлар ислохотларимизга баҳо беради. Шу боис маҳалла тизимини ривожлантириш давлат сиёсатининг устувор йўналиши бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Маҳалла инфратузилмасини тубдан яхшилаш орқали биз мамлакатимизни ҳар томонлама ривожлантириш, унинг қиёфасини янада гўзал ва обод қилиш борасидаги ишларни давом эттирамиз.

Ҳозирги вақтда қайсидир маҳаллада йўл, қайси бирида сув ёки электр масаласи, бошқасида боғча, мактаб, тиббиёт, яна бирида ўй-жой билан боғлиқ масалаларга алоҳида-алоҳида ечим берилмоқда. Очиқ айтиш керак, бунинг ўзи билан маҳалладаги барча масалаларни тўлиқ ҳал бўлиб қолмайди. Шунинг учун келгуси йилдан маҳаллани ривожлантириш бўйича комплекс ёндашув жорий этилади.

Ҳар бир вилоятда 2-3 тадан туманни танлаб, улардаги ҳамма маҳаллада барча муаммоларни бир вақтнинг ўзида ҳал қиладиган тизим яратамиз. Бу янги тажрибани Ургут туманидан бошладик. Туманда 100 минг аҳолига мўлжалланган замонавий экошаҳар барпо этилади. Келгуси йил 544 миллиард сўм ажратилиб, 72 та боғча, мактаб, поликлиника, шунингдек, ички йўллар қурилади ва таъмирланади, каналлар бетон билан қопланади, 2 та сел-сув омбори барпо этилади.

Танлаб олинган 3 та туман ва 330 та шароити оғир маҳалладаги ишлар ҳам шундай ташкил қилинади. Уларда бир вақтнинг ўзида тadbиркорлик инфратузилмаси ҳам ривожлантирилади. Ушбу мақсадлар учун барча манбалар ҳисобидан 8,5 триллион сўм маблағ ажратилади.

Депутатларга ўз округидаги муаммоларни ҳал этиш учун 500 миллиард сўм, ҳар бир депутатга 3,3 миллиард сўмдан беряпмиз. Бу борада “яшил ҳудуд”, “яшил боғ” яратиш бўйича ҳар бир депутатнинг ташаббусига қўшимча 330 миллион сўмдан йўналтирамиз. Бундай ёндашув орқали 2030 йилгача барча туманлардаги маҳаллаларга Янги Ўзбекистон қиёфасини олиб киришимиз.

Албатта, бу ишларни самарали ташкил қилиш учун туман бюджети даромадларини камида 2 қарра кўпайтиришга шароит яратиб бериш зарур. Шу мақсадда, 2026 йил 1 январдан бошлаб, қўшилган қиймат солиғидан түшумнинг Тошкент шаҳрида 5 фоизи, қолган ҳудудларда 20 фоизи қолдирилиб, бу маблағнинг ярми туманлар бюджетига ўтказилади.

Бундан ташқари, даромадларнинг прогнозга нисбатан ошириб бажарилган қисмининг 50 фоизи, экин ерларини ижарага бериш ва бозорлардан тушумлар ҳам тўлиқ туман бюджетига берилади.

Вилоят, туман ҳокимларига самарасиз ва бир-бирини такрорлайдиган штат бирликларни қисқартириб, тежалган маблағни аҳоли ўртага қўйган масалаларни ҳал қилиш учун ажратишга рухсат этилади. Бу орқали туманлар бюджетига йилга 5 триллион сўмлик қўшимча манба шаклланади ва у маҳаллалар инфратузилмасини яхшилашга сарфланади.

Келгуси йилда илк бор маҳалла инфратузилмасини ривожлантириш учун 20 триллион сўмни вилоятларнинг ўзига беряпмиз. Энг муҳими, бу маблағларнинг ҳар бир сўми аҳолимиз учун қўшилган қиймат яратиши зарур. Шу боис бу пуллар умуман қайсидир туман учун эмас, балки маҳаллада иш ўринлари яратадиган, аҳолини даромадли қиладиган аниқ лойиҳаларга йўналтирилади.

Марҳамат, қайси маҳалла раиси, ҳоким ёрдамчиси ва маҳалла банкири лойиҳа қилиб, уни асослаб берса, зарур маблағни олсин. Шунда адолатдан бўлади.

Бу – бюджет маблағларини самарали ишлатишда лойиҳавий ёндашув бўлади.

Урбанизация ва шаҳарларни барқарор ривожлантириш бўйича янги ислохотларни бошлаймиз. Жумладан, шаҳарлар тартибсиз кенгайишининг олдини олиш бўйича аниқ мезонларни белгилаймиз ва шу орқали экин майдонлари асоссиз қисқариб кетишига чек қўйилади.

Масалан, аҳолиси 250 минг кишидан зиёд шаҳарлар ҳозиргидек тартибсиз кенгайиб кетaversа, 2050 йилга бориб 27 минг гектар экин майдонлари бой берилади. Албатта, бунга йўл қўйиш мумкин эмас.

Шунингдек, республикамизда илк бор 45 та агломерация ҳудудини белгилаймиз. Келгуси йилда “Барқарор шаҳар” платформасини ишга тушириб, “яшаш учун қулайлик индекси”ни юритиш йўлга қўйилади. Бу индекс орқали шаҳарлардаги ҳар бир маҳаллага хос муаммолар аниқланиб, уларга мос ечимлар берилади.

Биз камбағалликни қисқартириш масаласини умуммиллий ҳаракатга айлантирдик. Тақрор айтаман, ўтган даврда 8,5 миллиондан зиёд аҳолини камбағалликдан чиқаришга эришдик.

Асосий мақсадимиз – одамларимизни доимий даромадли қилишдан иборат. Пули бор одам яхши кийиниш ва овқатланишга, сифатли таълим ва малакали тиббий хизматдан фойдаланишга, мазмуни дам олишга, бир сўз билан айтганда, фаровон яшашга интилади.

Муҳими, бу жараёнда тadbиркорларимиз ҳал қилувчи куч сифатида энг олдинги сафда туриб, саноат ва сервис объектиларини ташкил қилиб, доимий иш ўрни яратишда, аҳолимиз, айниқса, ёшлар ва хотин-қизларни касбга ўргатиб, маҳаллаларнинг ўзида ишли ва даромадли қилишда алоҳида жонбозлик кўрсатмоқда. Шунинг учун тadbиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича сиёсатимизни давом эттириб, 2026 йилда асосий солиқ ставкаларини ўзгартириш қолдирамиз; тadbиркорлик инфратузилмаси лойиҳаларига 10 триллион сўмдан зиёд маблағ ажратилади; кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун 140 триллион сўм ресурс берилади. Шундан 43 триллион сўми хотин-қизлар ва ёшлар тadbиркорлигини қўллаб-қувватлашга йўналтирилади.

Бундан ташқари, 2026 йилда “маҳаллада саноат ва хизмат” лойиҳаси орқали 10 мингдан зиёд ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш лойиҳаларини ишга тушириш учун 5 триллион сўм кредит берилади. Кредит фоизининг миллий валютада 10 фоизгача, хорижий валютада 4 фоизгача бўлган қисми Тadbиркорлик компаниясидан қоллаб берилади. Бунинг учун ҳам бюджетдан 400 миллиард сўм йўналтирилади. Натижада маҳаллаларда 100 мингта янги иш ўрни яратилади.

Ҳар бир маҳаллада 40 тадан микролойиҳани амалга ошириб, 360 минг аҳолини ишли қилиш учун маҳалла банкирлари ва ҳоким ёрдамчиларига 2026 йилда яна 7,5 триллион сўм ресурс ажратилади.

Янги йилда маҳаллалардаги аҳолини, хусусан, хотин-қизларни спортга кенг жалб этиш, бунинг учун зарур инфратузилмани яратиш бўйича уч йиллик дастур қабул қилиб, бунга 1 триллион сўм йўналтирамиз. Маҳалла ёшларининг китобхонликка бўлган қизиқишини янада ошириш мақсадида мактаб кутубхоналарини ҳар йили 10 миллион дона бадий адабиётлар билан таъминлаб борамиз.

Ана шундай ишларимиз туфайли 2026 йилда 1 миллион одамни доимий иш билан таъминлаб, 181 минг оилани камбағалликдан чиқарамиз, камбағаллик ва ишсизлик даражасини 4,5 фоизга туширамиз, камбағалликдан холи маҳаллалар сонини 3,5 мингтага етказамиз.

Қадрли ватандорлар!
Иккинчи устувор йўналишимиз – иқтисодиётни технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказишдан иборат.

Жаҳон миқёсида рақобат тобора кучайиб бораётган ҳозирги шароитда фақат юқори қўшилган қийматли маҳсулот ишлаб чиқарадиган давлатларга дунё бозориде ўз ўрнига эга бўлмоқда. Шунинг учун иқтисодиётнинг барча соҳаларида юқори самарадорликка эришиш – келгусида ислохотларимизнинг бош мезони бўлиши шарт.

Масалан, саноатда юқори технологик ва кам энергия истеъмол қиладиган тармоқларни ривожлантирганимиз ҳисобига жорий йилда 1 доллар маҳсулот учун сарфланадиган ёқилғи-энергия миқдорини 13 фоизга камайтиришга эришдик. Биргина шунинг ўзи яна 1 миллиард долларлик қўшилган қиймат яратиш имконини берди.

Бу мисол шуни кўрсатадики, қаерда янги технология ва юқори малакали касб эгалари бўлса, ўша тармоқда ўсиш, ривожланиш бўлмоқда.

Шу боис 2030 йилга қадар ялпи ички маҳсулот ҳажминини

240 миллиард доллардан ошириш учун энг тўғри йўл – барча соҳаларни технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказишдир. Бу – келгуси йилларда иқтисодий тараққиёт стратегиямизнинг асосий йўналиши бўлади.

Юртимиздаги қулай бизнес муҳити, демографик ўсиш, инсон капиталига берилаётган эътибор – Ўзбекистонни инвесторлар учун энг жозибадор мамлакатлардан бирига айлантирмоқда. Масалан, биз тўққиз йилда барча иқтисодиёт тармоқларига 130 миллиард долларлик хорижий инвестиция олиб келдик. Жорий йилнинг ўзида чет эллик ҳамкорларимиз билан яна 140 миллиард долларлик янги инвестициявий келишувларга эришдик.

Келгуси йилда 50 миллиард доллар хорижий инвестиция жалб қиламиз. Бундан буён ҳар бир доллар инвестиция, энг аввало, илғор технологиялар ва уларнинг трансфери; ташқи бозори аниқ, юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга; энергия, сув, ер ва бошқа табиий ресурслардан фойдаланишда самарадорликни оширишга; маҳаллий ишчиларни янги технологиялар билан ишлашга ўқитиш ва меҳнат унумдорлигини оширишга хизмат қилиши керак. Яъни, юқори технология ва янги компетенциялар олиб кирган, экспорт учун ишлаган инвестор энг ишончли ҳамкоримиз бўлади.

Бундай стратегик инвесторларга лойиҳа учун ерлар бозор қийматида тўғридан-тўғри берилади. Ер тоифаси ўзгарганида нобудгарчилик учун тўловни 10 йилгача бўлиб-бўлиб тўлашга рухсат этилади. Ерни расмийлаштириш, тоифасини ўзгартириш, қурилиш ва инфратузилмага уланишга рухсатнома олиш учун инвесторлар идорама-идора юрмайди. Уларга “ягона дарча” тамойили асосида комплекс хизмат кўрсатадиган “invest.gov.uz” электрон платформаси ишга туширилади ва барча вазирликлар бунга уланади.

Шу билан бирга, эркин иқтисодий зоналарга дунёнинг машҳур брендларини жалб қиламиз. Ушбу зоналардаги корхоналар халқаро техник регламентлар, экологик ва меҳнат стандартларини қўллаши мумкин бўлади. Улар учун махсус – имтиёзли инвестициявий, солиқ, божхона ва ҳуқуқий режим жорий этилади ва халқаро ҳуқуқ доирасида арбитраж низоларини қўриб чиқиш имконияти яратилади.

Буларнинг барчаси – келгуси беш йилда 180 миллиард долларлик хорижий инвестиция ҳисобидан 1 миллион юқори даромадли иш ўринларини яратишга хизмат қилади.

Юртимизга инвестициялар оқимини кўпайтириш бўйича ҳам жуда катта режаларимиз бор. Шунинг учун ҳар бир келишувни лойиҳага айлантириш, сармояларни қисқа фурсатда жалб қилиш ва уларнинг самарадорлигига масъул, фақат ва фақат инвестиция билан ишлайдиган алоҳида янги тизим ташкил этилади.

Бундан ташқари, маҳаллий саноат ва кооперацияни ривожлантириш бўйича ҳам худди шундай алоҳида тизимни йўлга қўйиш мақсадга мувофиқдир.

Умуман, иқтисодиётни рақобатдош қилиш, инвестициялар самарадорлигини ошириш, саноат тармоқларини технологик трансформация қилиш мутлақо янги ёндашувларни талаб этмоқда. Бунинг учун Иқтисодиёт ва молия, Инвестициялар, саноат ва савдо вазириликлари фаолияти тубдан қайта қўриб чиқилади.

Янги технологик босқичга ўтиш ва қўшилган қиймат занжирини кенгайтириш бўйича саноатни ривожлантириш дастурини бошлаймиз. Бунда келгуси беш йилда саноатда қўшилган қийматни ҳозирги 36,5 миллиард доллардан камида 60 миллиард долларга етказишни (ўсиш 1,6 баробар); юқори ва ўртадан юқори технологияли тармоқлардаги маҳсулотлар ҳажминини 2,5 баробар оширишни марра сифатида белгилаймиз. Бунга пухта тайёргарлик кўриш мақсадида 2026 йилда 52 миллиард долларлик 782 та янги саноат ва инфратузилма лойиҳасига старт берилади.

Келгуси йилнинг ўзида 14 миллиард долларлик 228 та янги йирик қувват ишга туширилади. Масалан, Навоийдаги олтин конларида маъдан казиб олиш бўйича 320 миллион долларлик лойиҳа (3-навбат) ишга туширилиб, қўшимча 2 миллион тонна маъдан қайта ишланади. Шунингдек, “Мурунтов” конини ўзлаштиришнинг навбатдаги босқичи ҳамда кумуш конлари бўйича 2 миллиард 300 миллион долларлик йирик лойиҳалар амалга оширилади. Натижада йилга 18 миллион тонна маъдани қайта ишлаш қуввати барпо этилиб, 2030 йилгача олтин ишлаб чиқариш ҳажми 175 тоннага етказилади.

Яна бир йирик лойиҳа – Олмалик комбинатида қиймати 2 миллиард 700 миллион доллар, қуввати 300 минг тонна мис катодидан иборат бўлган янги металлургия мажмуасини барпо этиш бошланади.

“Самарқанд кимё” заводиде 381 миллион доллар инвестиция ҳисобидан йилга 370 минг тонна фосфорли ва 540 минг тонна мураккаб ўғитлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Қашқадарёда 200 миллион долларлик янги кимё заводи қурилиши бошланади.

Умуман, 2026 йилда кимё саноатида – 4,5 миллиард долларлик; тоғ-кон металлургия, нефть-газ, автомобилсозлик, тўқимачилик ва қурилиш материаллари тармоқларининг ҳар бирида – 3 миллиард доллардан; электротехникада – 2 миллиард долларлик; фармацевтикада – 800 миллион долларлик янги лойиҳалар бошланади. Шу тариқа 2026 йилда жами экспортимизни 40 миллиард долларга етказиб, тайёр ва ярим тайёр маҳсулот улусини 55 фоиздан оширамиз.

Келгуси йили иқтисодиётда 6,6 фоиз ўсишни таъминлаб, ялпи ички маҳсулотни 167 миллиард долларга етказиш прогноз қилинмоқда. Агар меҳнат унумдорлиги, энергия самарадорлиги ва таннарх бўйича қаттиқ ишланса, бу кўрсаткиччи янада ошириш учун барча имкониятлар бор.

Шу боис саноатда “Унумдорлик ва самарадорликни икки қарра ошириш” дастурини бошлаймиз. Иқтисодиёт ва молия вазирилик томонидан меҳнат унумдорлиги ва энергия

самарадорлиги бўйича алоҳида лойиҳа амалга оширилади. Ушбу лойиҳага халқаро молия институтларидан 200 миллион доллар кредит ва грант жалб қилиниб, саноат корхоналари учун хориждан юқори малакали техноло ва муҳандислар олиб келинади; бизнес жараёнлари рақамлаштирилади; энергия ва бошқа харажатларни қисқартириш бўйича аудитлар ўтказилади; илғор технологиялар трансфер қилинади.

Бу борада “Тўртинчи саноат инқилоби маркази” ташкил этилади. Марказ негизиде робототехника, интернет буюмлари, “ақлли” фабрика каби “Индустрия 4.0” ечимларини саноат корхоналарида жорий этиш учун “тартибга солиш механизми” яратилади. Бунда корхоналар янги технологияларни ишлаб чиқаришга жорий қилишдан олдин уларни синовдан ўтказиш имконига эга бўлади.

Аккредитация, метрология ва стандартлаштириш соҳаларидаги ислохотларимиз натижасида Ўзбекистон “Глобал сифат инфратузилмаси” индексида сўнгги икки йилда 15 поғона юқорилаб, 185 та давлат ичиде 52-ўринга кўтарилди.

Бу албатта яхши. Шу билан бирга, маҳсулотларимиз рақобатдошлигини янада ошириш учун техник тартибга солиш соҳасини янги босқичга олиб чиқамиз. Бунинг учун “Давлат назорати” тизимидан халқаро тажрибада юқори самара берган “Бозор назорати” тизимига ўтамыз. Шунингдек, инновация асосида юқори технолоик маҳсулот ишлаб чиқараётган корхоналарни рақбатлантирамыз. Улар шундай маҳсулотни ўтган йилга нисбатан оширса, кўпайган маҳсулот ҳажми қийматининг 5 фоизи микродолада субсидия берилади. Корхона мутахассисларининг илмий-тадқиқот ва конструкторлик ишланмаларидан олган даромади солиқдан озод қилинади.

Ана шундай ислохотлар орқали келгуси беш йилда саноатда меҳнат унумдорлиги ҳозирги 16,5 минг доллардан 30 минг долларга етказилади; 1 минг долларлик қўшилган қиймат яратишга кетадиган энергия сарфи 1,5 баробар камайтирилади.

Бу йил ИТ, финтех, сунъий интеллект каби йўналишлардаги маҳаллий стартапларга хориждан 270 миллион доллар инвестиция жалб қилдик. Кейинги йилдан “Рақамли стартаплар” дастурини кенгайтириб, стартап ғоясидан то экспортгача кўмаклашадиган янги тизимни йўлга қўямиз. Бунда хусусий стартап марказларини ташкил этиш учун Ёшлар жағғармасидан беш йил муддатга 5 миллиард сўмгача фоизсиз ссуда берилади. Олийгоҳларнинг ўзида қоладиган маблағларнинг 10 фоизи ана инкубация марказларини ривожлантиришга йўналтирилади.

Бундан ташқари, Марказий банкда Финтех офиси ва Инновацион хаб ташкил этилиб, унга Сингапурдан мутахассислар жалб қилинади. Бу орқали йилга 20-30 та финтех стартапни ташқи бозорга олиб чиқиш, уларга жами 1 миллиард доллар инвестиция жалб этиш имконияти яратилади.

Умуман, венчур фондлар, стартаплар, финтех каби янги молиявий инструментлар бозорини ривожлантириш, бу соҳадаги барча иштирокчилар ҳуқуқларини қонун билан кафолатлаб қўйиш зарур. Бунинг учун парламентимиз ҳукумат билан биргаликда “Мўқобил инвестиция жамғармалари тўғрисида”ги қонун лойиҳасини 1 мартгача ишлаб чиқса, айна мудада бўлади.

Бу йил мамлакатимизда ИТ хизматлари экспорти илк бор 1 миллиард долларни ташкил этди. Биз 2030 йилга бориб, ИТ хизматлари экспортини 5 миллиард долларга етказиш бўйича катта марра олганмиз. Шу боис жаҳон бозориде рақобатдошликни ошириш учун Рақамли технологиялар халқаро марказини ташкил этдик, ИТ инфратузилмасига инвестиция қилиштириш учун қатор имтиёзлар бердик.

Келгуси йилда Тошкент шаҳри, Бухоро, Фарғона ва Тошкент вилоятларида 4 та “Дата марказ”, 2 та супер-компьютер ва 15 та олийгоҳда сунъий интеллект лабораторияси фаолияти йўлга қўйилади. Бу – тиббиёт, транспорт, қишлоқ ҳўжалиги, геология, банк-молия, жамоат ҳавфсизлиги каби муҳим соҳаларда 100 дан ортиқ сунъий интеллект лойиҳаларини амалга оширишга хизмат қилади.

Бугунги кунда минглаб иқтидорли ёшларимиз ИТ ва сунъий интеллект бўйича изланиш олиб бормоқда. Уларнинг квант, дрон, робототехника каби йўналишлардаги конструкторлик лойиҳаларини амалиётга татбиқ қилиш учун Рақамли технологиялар маркази ташкил этилади. Осиё тараққиёт банк бунга қўллаб-қувватлаб, 200 миллион доллар ажратишга тайёрлигини билдирди.

Сунъий интеллект билан ёнма-ён юрадиган космик соҳадаги тадқиқотларни ривожлантириш, йўлдошли алоқа технологияларини жорий этиш борасида ҳам катта қадамлар ташладик. Бу борада 2028 йилда Самарқандда Халқаро астронавтика конгрессини ўтказишга пухта тайёргарлик кўряпмиз.

Бугун сизларга яна бир муҳим янгиликни айтмоқчиман. Мустақил Ўзбекистон тарихида илк бор космик соҳада сунъий йўлдош ва мамлакатимиз фуқароси бўлган биринчи ўзбек космонавтини фазога учуриш бўйича ишларни бошладик. Бу – Янги Ўзбекистоннинг илмий ва технолоик ривожланишига, умуман, миллий тараққиётимизни янги босқичга олиб чиқишга катта туртки беради, деб ишонаман.

Ҳурматли анжуман қатнашчилар!

Маълумки, ишлаб чиқариш ҳам, истеъмол ҳам барқарор ўсиши учун узоқ муддатли маблағ зарур. Шу боис капитал бозорини иқтисодий ўсишни рағбатлантирадиган муҳим институционал устун сифатида белгилаб, глобал депозитарийларни миллий фонд бозоримизга олиб қиришимиз керак. Бунинг учун халқаро молия ташкилотлари билан ишлаб чиқилган “Капитал бозори тўғрисида”ги янги қонун лойиҳасини тез фурсатда қабул қилиш лозим.

(Давоми 5-саҳифада) >>>

Erkin Vohidov tavalludining 90 yilligiga

Yonimizdagi odamlar

“Do‘st bilan obod uying...”

(g‘azal yozilishi tarixi)

Ulfatlar to‘planishib osh yeydigan davrani “gap” deymiz. Buni zamonamiz tinchligi, farovon turmushimizning shukrona timsoli, desak xato bo‘lmas. “Gap”dagilar tanish, tengqurlar, uzoq yillar rahbarlik vazifalarida ishlab el-yurt hurmati, e‘tirofidagi yoshulli otaxonlardan iborat.

“Gap” bahona xolos. Asli bu yig‘inda ilmiy, diniy, axloqiy me‘yorlar, ulug‘ allomalar Navoiy, Bobur, Fuzuliydan tortib, Muhammad Sodiq Muhammad Yusufday ulug‘larimiz, Maqtasqilligimiz fidoyilari - jaddilar, O‘zbekiston Qahramonlari Ozod Sharafiddinov, Erkin Vohidov, Abdulla Oripov kabi istiqbol kuychilarining ilmiy merosi haqida gap boradi. Davra samimiy, fikrlar teran, muloqotda va duolarni nuroniylar aytishadi. Biz yoshlar tinglaymiz, choy quyib uzatamiz, olma archib, qovun tiliklaymiz.

Bugungi “gap” mavzusi shoir Erkin Vohidov haqida. Uning ijodidan “Manfaat falsafasi”, “Kamtarlik haqida”, “Inson” qasidasi, she‘r, g‘azallar o‘qiladi. “Donish qishloq latifalari”dan “Matmusaning dutori” “chertilidi”, hazil-mutoyiba davraga fayz berdi.

O‘zbekiston Qahramoni, xalq shoiri E.Vohidovning “Do‘st bilan obod uying” g‘azali yozilishi bilan bog‘liq voqea haqida davraboshimiz, qomusiy ustoz Nozimjon Qozoqov qiziqarli hikoya aytidilar.

- Chamasi 1989-yil edi, - deya so‘z boshladi Nozimjon ota, - Norin tumani, 8-maktab o‘zbek tili va adabiyoti fani o‘qituvchisi Abdurahmon Nazarovga “O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan o‘qituvchi” faxriy unvoni berildi. Men Namangan viloyati xalq ta‘limi boshqarmasining boshlig‘i sifatida ustozni qutlash bahona maktabga bordim. Kamtarona tabrikdan so‘ng bir piyola choy qaynog‘ida domlaning faoliyati bilan qiziqdim.

- 1955-1960-yillar O‘rta Osiyo davlat universiteti filologiya fakultetida o‘qidim, - dedi Abdurahmon Nazarov. - Faxrim shundaki, kursdosh, guruhdosh-xonadoshim, bo‘ljak mashhur shoir Erkin Vohidov bilan bir partada tahsil oldik.

- Kechirasiz, siz Erkin aka bilan birga o‘qiganmisiz? Omadni qarang. Men ham shoir g‘azallari shaydosiman, - dedim.

- Unda salqinga o‘taylik.

Ustoz so‘riga to‘shalma tashlab, choy keltirishlarini so‘radi.

- Xullas, 60-yili oliygohni tugatdik, - deya suhbatni davomladi A.Nazarov. - Erkin “Yosh gvardiya” nashriyotida qoldi, men Noringa qaytdim. Yillar o‘tdi. Salom-alik, oilaviy bordi-keldilarimiz, yozishmalar uzilmadi.

Adashmasam, 1969-yil bahori edi. Bir o‘quvchim “Domla, uyingizga Erkin Vohidov keldilar”, dedi. Yashirib nima qildim, qalbm g‘urur-iftixorga to‘ldi. O‘shanda biz 33 yoshda edik. Do‘stimning sakkizta she‘riy kitobi muxlislari qo‘lida. Yesenindan tarjimalari bosilib chiqqan, komsomol mukofoti laureati bo‘ldi. “Oltin devor” komediyasi Hamza nomli akademik va drama teatrida gurillatib qo‘yilayotgan paytda do‘stim, shoir Erkin Vohidov mening uyimda! Ha, shoirning vohididagi bosh bekatni mening xonadonim edi...

“Katta uy” (ota-onam uyi) ostonasidayoq uni ko‘rdim. Ana u, o‘sha-o‘sha soddada, tortinchoq Erkin, o‘ta kamtar, bag‘rikeng, hokisor Erkin, ota-onamga-da farzandek aziz Erkin, guruh beryap-ti. Istiqbolimizga shoshildik. “Oq sholi, ko‘k sholi” bo‘lib, bir-birimizni ko‘tarib tashladik. “Bulturgi o‘chim”ni olgani keldim. “Oltin doska”da o‘ynaymiz,” deya hazil-dag‘dag‘a qildi.

Men qishloq shaxmatchilari respublika chempioni bo‘lganida oltin suvi yuritilgan shahmat taxta bilan mukofotlanganman. “Oltin doska” shunga ishora edi. Shoir o‘sha taxtada dona surishni xushlar, hazillashib “Sahroda va shaxmatda do‘stlik bo‘lmaydi” deb g‘ashimga tegardi. Ochig‘i, Erkin kuchli o‘ynardi. Erkin Vohidov “AQShning Sietl shahrida jahon chempioni Anatoliy Karpov bilan yakkama-yakka jang qilib, durangga erishganman, deya gerdayib yursam bo‘ladi. Hammasi bo‘lib, besh yurish bo‘lganini esa aytish shart emas”, deb yozgandaki keyinchalik. Endi bu boshqa mavzu.

Oilam yangi uchastkaga “uchirma” qilingan. Ikki xonali, ayvonsiz, somon suvoq uy. Tom shifersiz, xashak to‘shalib, tuproq solingan. Na gilam bor, na mebel. Hovli devoriga ikkita xoda tashlanib, “shifit”ga chipta qop tortib “faner” qilingan oshxonamiz bor edi. Erkin esa ko‘rkam dasturxonlar mehmondorchiligida bo‘lishini sezaman. U hashamatlar qayda-yu mening kulbam qayda...

- Erkin, kulmaysan-da, o‘rtog‘. Qishloqchilik, yangi ro‘zg‘or, deganday.

- Nima ham qilardim, rosa kulaman-da, oshna. Hoy bola, men senikiga “uy ko‘rdi”ga kelganim yo‘q. Amakim, xolamni bir ko‘ray, duolarini olay deb keldim. Seni oqdam, qoradami (shaxmat dona) bir piypayman degan umiddaman. Hamma ham imoratini chala kapada yashab tiklaydi. Bilsang boburiylar Tojmahalni yigirma yilda qurgan, birodarim. E, choydan quy-ye...

Bir piyola choy ichdik-yo‘q, hovli g‘ala-g‘ovur, bir soat o‘tdi yo o‘tmadi, uyimizni mehmon bosdi. Qo‘shni qishloqdagi maktab o‘qituvchi, o‘quvchilari, bog‘cha xodimalari, mahalla muxlis yigit-qizlari shoirni ko‘rish, ovozi eshitish ishtiyoqida hovlini to‘ldirishdi.

Men shoirni tanishtirmoqchi bo‘lsam... e‘tirozlar...

- Shoirni sizdan yaxshi bilamiz, - dedi bir muxlis. Daromadidan - she‘rxonlikdan gapiring.

Rostini aytqolaymi, agar o‘shanda uyimda novvos-buqa bo‘lganda ham so‘yvorardim. Afsus, qo‘y-qo‘chqor ham... Yaxshiki, 10-15 ta tovuuq bor.

Mushoirani maktab o‘qituvchisi qo‘lda choynak tutganicha boshladi:

*Garchi shuncha mag‘rur tursa ham
Piyolaga egilar choynak.
Shunday ekan, manmanlik nechun
Kibru havo nimaga kerak.
Kamtarin bo‘l, hatto bir qadam
O‘tma g‘urur ostonasidan.
Piyolani inson shuning-chun
O‘par doim peshonasidan.*

Olqishlar... muxlislar “beti ochilib” she‘r aytmoqqa gal talasha boshlashdi. “O‘n sakkizga kirmagan kim bor?”, “Po‘lat”, “Lola sayli”, “Samar bo‘lg‘ay”, “Gulnorini o‘p”, “Zamon”, “Oyning o‘n beshi qorong‘i...” kabi she‘r, g‘azallar yoshlar qalbidan otilib chiqqanday ohangda aytilardi.

“Fuzuliy haykali qoshida” she‘ri o‘qilganda “ofarin” xitoblari yangradi:

*... G‘azal ham bo‘lurmi muncha dilrabo,
Bunchalar serishva, bunchalar sernoz.
Mening shoirilgim yolg‘ondir, ammo
Fuzuliy she‘riga oshiqilgim rost...*

Muxlislar shoirni xuddi hamqishloqlariday, xuddi Toshloq mahalla farzandi kabi yaqin oldilar. Mushoira, ikki soat davom etgach, savol-javoblar, hazil-mutoyiba boshlandi. Shoirni hazilga ustamonligiga qoyil qolishadi. Latifa aytishuvlardan keyin dasturxonaga noz-ne‘matlar qo‘yildi. Tovuuq so‘rvadan so‘ng “Erkinxonlik mushoira”si yarim tungacha davom etdi. Tushmagur mehmonjonlar ketamiz deb “injilqik” qilmas, Erkin bir band aytsa bo‘ldi, muxlislar davom ettirishar, mushoira pirovardi bahri bayt aytishuvlari musobaqasiga qo‘shilib ketdi.

Tungi soat ikki edi chamasi...

Bir payt bahor osmonida gumbur-gumbur... chaqmoq chaqdi, momoqaldiroq mushoiraga jo‘r bo‘ldi. Tashqaridagi shinavandalar hurkitilgan qo‘zichoqlarday to‘zidi. Nog‘ora chalganday sel-jala quydi. Shifersiz tomdan chakka o‘tib ketdi. Kim kosa, lagancha, kim chilopchin, tog‘ora tutib jon saqladik. Jala tingan bo‘lsa-da, tom tomchilari idish-tovoqlarga chakillardi.

Erkin ikkimiz ikki mehrobdagi ikki sandiq ustida tong ottirdik.

Yomg‘irdan junjikkana tana katta uydagi qaynoq nonushtadan jonlandi. O‘zindan qo‘ymasini, xalqim. Mahalladoshlar “mehmon yo‘qlovi”, kim qaynoq manti, somsa-qatlama, mastava, hatto qo‘g‘a “belbog‘”da bahorgacha asralgan qirqma qovun tilindi...

Tushga yaqin partkom “Villisi”da Arslonbobdagi kursdoshimiznikiga jo‘nadik.

Poytug‘, Madaniyatdan o‘tdik. Vohidovning shimoliy “devori” Chotqol qurama tog‘ tizmalarining bujur qoyalari haybati bostirib kelardi. Afsun aytib qo‘yilganday ustma-ust toshlar omonat, “puf” desa qulaydiganday vahima.

- Rafiqsher, Arslonbobga avval kelganmisiz?- dedim.

- Bexijolat, domla. Anjan taksoparkida taksis paytimda kelganman. Hali uzoq, yana yuramiz.

MUALLIFDAN: Qiziquvchanlik qursin. Ertasi kunioq “vayrona” uyni ko‘rish, Norinning to‘lqinli voqealarini eslash, ustoz Abdurahmon domla bilan tanishish, mashhur shoir qo‘lini tutgan kaftga kaftimni bosish maqsadida “Norin, qaydasan?” deya yo‘lga chiqdim.

Afsus, Abdurahmon domla va ayoli vafot etishibdi. Farzandi arjumandi Umidjon Nazarov Norin tumani hokimi yordamchisi sifatida faoliyat olib bormoqda ekan. U: “Erkin amakim va Gulchehra xolam birga kelganlarida o‘g‘li Xurshidbek ikkimiz qachonlardir “vayrona” bo‘lgan o‘sha uy dadam va Erkin amakim yod etiladigan, uning g‘azallari bot-bot o‘qiladigan “koshona”ga aylangan. Xurshidbek ikkimiz tizzalarida o‘tirib erkanlardik.

Dadaming qirq yil avval aytgan hikoyasini yodlariga tutib yurgan Nozimjon otaga o‘z minnatchiligini bildiram.

Allah o‘tganlarimiz ruhini shod etsin deya Qur‘on tilovat o‘qib, Jomasho‘yga qaytdim.

Tog‘ qa‘riga kirib boraverdik, boraverdik. Qishloqning arslon ta‘rifli - Arslonbobi ko‘rinmasdi.

E.Vohidov ko‘zi yumuq xayol surib borardi. Kecha: “Arslonbobda nima bor? Maktabda shoir bilan uchrashuv o‘tkazib qo‘yaqolaylik”, deb har-chand tushuntirdim, yo‘q, “Arslonbob”, deb turib oldi. Erkin: “Seni “zemim” (hamyurt), deb qanday quvonardi, boraylik”, - deb turib oldi.

Mana, uch soatki yo‘ldamiz. Xayol surib o‘tiraver...

Nihoyat, shofyor “perekur” deb to‘xtadi va “Mana, Arslonbobi!” deb o‘choqkesak, zarang tosh vohiy uzra moviy gilamga ishora qildi.

Arslonbob! Tashqi olamdan yong‘oqzorlari bodomzorlari, archazoru showva-sharsharalari soyaboni ostiga yashiringanday sirli va so‘lim go‘sha! Bu tog‘ o‘lkalari bahor bilan ilhaq, kech qovushadi. Qaqanoqlari yorilgan bodom kurtaklari qiz lablaridek tabassum jahdida...

Mashinamiz hashamdor darvoza qarshisida to‘xtadi. Kursdoshimiz shod-xurram kutib oldi.

Hovli pardozli kelinchakdek ko‘rkam, jimjit, sukunat (osudalik) og‘ushida, Mehmonlar sharafiga hovuzchadagi xumchaning 8-10 ta “og‘zi”dan suv otildi. Jimjitlikni ko‘piklanayotgan suv ovozi buzdi. Uy sohibi taklifi bilan ichkariga kirdik. Kek-saroq ayolga “Namangancha palov” deb shipshidi va xonalarni tanishtira boshladi.

Zallar orasta va sarishta. Har bir xonaning poyondozi, qandillar, shift naqqoshligi so‘zanalari, o‘yma-ganch naqshlari g‘aroyib. Boshqa bir zal-xonaning bezagiga o‘xshamas, boshqacha did, ajnabiy rangin, mebel ansambli joylashuvlari ham o‘zgacha, turfa...

Kechki yemakka akasini aytirdi. Namangancha palov tortildi. Arslonbob haqida biz eshitmagan qiziq fakt, raqamlar ko‘p ekan. Asalarichilik tarmoq rivoji, turizm haqidagi ma‘lumotlarni bilib oldik. Taomdan so‘ng katta og‘a dam olishini iddao qilib ketdi.

Namangan aeroportiga qaytgunimizcha to‘rt soat yo‘l elagida elandik. Erkin kelguncha bir daftarni yozib to‘ldirdi.

... Shoir samolyot tomon ikki-uch qadam tashlab ortiga qaytdi. Ko‘ylak cho‘ntagimga qog‘oz qistirib: “Shaxmat match-revanshi biznikida bo‘ladi - kutaman”, - dedi mamnun jilmayib. Salkam o‘n besh yillik qadrdonimning bu tabassumidan ko‘nglim to‘lmadi. Ortidan achinishda qoldim. Ne havas umidida 200 kilometr yo‘l bosgandik. Ko‘zimdan qaynoq yosh toshdi... Samolyot uchib ketguncha o‘tirdim.

Ha, qog‘ozni esladim. O‘qiddim... “Obbo Abdurahmoni tushmagur-yey, senga havaslandim. Qishloq, mahallang, hamma-hamma do‘sting, birodaring ekan-ku! Sen uyingdan uyalging keldi-ya. Uyalish 16 xona uy qurganlarga qarz. Na do‘sti bor, na oila, na yo‘qlovchi qo‘shni, hamsoya... Sening uying do‘stlaring bilan obod, charog‘on. Erkin”

Oradan yarim yil o‘tib, respublika o‘qituvchilar malakasini oshirish va qayta tayyorlash institutiga bir oylik kursga yuborishdi. E.Vohidov bilan ko‘zda yosh bilan diydorlashdik. Norin, Arslonbob voqealarini esladik. “Ijodan gapir, ijodan.” Erkin:

“Ha, ha, aytganday...” qo‘lyozmalarini varaqlab uzatdi va “o‘qib ko‘r-chi”, dedi. “Do‘st bilan obod uying...” g‘azalini o‘qigunimcha bir so‘z demadi. “Qalay?” dedi. “Malades, zo‘r yozibsan”, dedim. “Tushunmasan, oshna”, u o‘zi yoddan o‘qidi:

*Do‘st bilan obod uying
Gar bo‘lsa u vayrona ham...*

Men borganimda uyingdan xijolatda eding. She‘ru g‘azal bahona uying to‘yxona, shodiyona, koshonaga aylandi. O‘z uyingda o‘zing adashar vaziyatlar bo‘ldi. O‘sha kuni qishloqning “koshona”si sening uying bo‘ldi. O‘zing bilmagan holiqand qancha do‘stlaring borligini taniding. Chunki:

*Do‘st qadam qo‘ymas esa
Vayronadir koshona ham...*

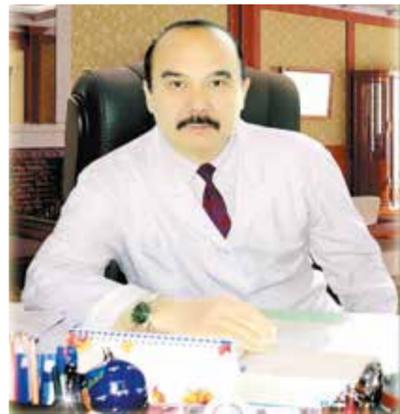
Bu endi ho‘... o‘sha o‘zing ko‘rgan, bilgan uy. Bilginki, do‘stim, hammamiz ham kayfiyat bandalarimiz. Balki sobiq kursdoshimiz ham o‘sha kuni kayfiyatda ham “vayrona” bo‘lgan kunidir. U ham kursdoshimiz - do‘stimiz. Maqsadim, Arslonbob do‘stlik ko‘priklarini yana qayta tiklaymiz. Chunki:

*Do‘sti sodiq yo‘q ekan deb,
O‘rtanib kuyma va lek.
Mehr uyin keng ochsang, Erkin
Do‘st bo‘lur begona ham.*

Ushbu she‘rni o‘qib, ustoz Abdurahmon domla Nazarov o‘z hikoyasini tugatdi, - dedilar ustoz Nozimjon Qozoqov.

Zayniddin Norman... Uni taniqanlar mahoratli, sermahsul ijodkor sifatida yaxshi bilihsadi. Uning ilmiy-ommaobod, tibbiy, ma‘naviy-ma‘rifiy, adabiy-falsafiy va tarbiyaviy mavzularda ezilgan maqolalarini u‘qib, uning muhozadali va boy bilimga ega ekani xis qiladi. Ayniqsa, u‘z kasbining mo‘xir ustalari, shifokor-ustozlari haqida e‘zganlari qiziqishi bilan u‘qiladi.

Хам иждокор, хам шифокорликни касб қилган НОРМАН бу

Бироқ унинг малакали шифокор, тиббиётчи олим эканлигини қўлида даволаниб чиққан беморлар яхши билишади. Чунки Зайнiddin Norman (Зайнiddin Аптаров) таниқли жаррох, тиббиёт фанлари доктори ҳамдир.

Зайнiddin Аптаров 1966 йилнинг 5 январида Хатирчи туманининг Жизмон қишлоғида дурадгор оиласида туғилган. 1973 йили 34-мактабнинг биринчи синфига қабул қилинган. Мактаб даврида кимё, физика, тарих ва адабиёт фанларига қизиқиши билан бошқа ўқувчилардан ажралиб турган. Ўқувчилар ўртасидаги фан олимпиадаларида иштирок этиб, ғолиб ва совриндор бўлган. 1983 йил ўрта мактабни тугатиб, Самарқанд давлат тиббиёт институтига ўқишга кирган. Даволаш факультетидаги етти йиллик тахсилдан сўнг институт 1-клиникасида, шунингдек, вилоят шифохонаси жаррохлик бўлимида тиббий биродар бўлиб ишлаган. 1990-1992 йилларда касалхонанинг жаррохлик бўлимида ўрта тиббиёт ходими, кейинчалик эса шу ерда интернатура курсини ўтаган.

Самарқанд томирлар жаррохлик марказида номзодлик устида илмий изланишлар олиб бориб, уни муваффақиятли ҳимоя қилган. 1992 йилдан бошлаб Тошкент шаҳридаги 19-оилавий поликлиникада, 2006 йилдан Яккасарой тумани тиббиёт бирлашмасида жаррохлик қилди.

Маҳоратли шифокор Зайнiddin Norman жигар ва ўт йўллари, ошқозон, ошқозон ости беши, колопроктологик, йирингли касалликлар ҳамда томир жаррохлиги билан шуғулланган. У 4 та монография, 2 тадан рисола ва услубий тавсиялар, 5 та услубий қўлланмадан ташқари юзга яқин илмий мақолалар муаллифи бўлиб, Европа давлатлари ва Россиядаги нуфузли тиббий журналларда chop этилган. Зайнiddin Norman фан, таълим, технология ва санъат соҳалари бўйича жаҳон ва Олимпия чемпиони рейтингининг ТОП-50 киртилган бўлиб, дунё олимлари орасида 27-ўрин, Ўзбекистон эса давлатлар орасида 17-ўринни эгаллаган. Тиббиётчилар орасида тўрт карра жаҳон чемпиони ва олимпиада чемпиони ҳисобланади. Шунингдек, унинг битта та ихтироси патентланган. 2021 йилдан Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси аъзоси ҳамдир.

Беморларни даволашда замонавий инновацион услулари жорий этиши уни тиббиёт фанлари докторлигини олишига сабаб бўлди. Академик В.Вохидов номидаги Республика ихтисослаштирилган жаррохлик илмий-амалий тиббиёт марказида докторлик диссертациясини ҳимоя қилди. Илмий изланишлари натижалари Сербия, Испания, Беларус, Россия, Индонезия каби давлатлар тиббиётда амалиётга жорий этилди.

Жаҳон илм-фанида ўз ўрнига эга бўлган тиббиётчи олимлар И.Дакота, С.Олан, В.Риамбоулар унинг тадқиқоти натижаларидан ҳайратга тушганини тан олишган.

Бугунги кунда Зайнiddin Norman Тошкент кимё халқаро университетида ёш авлодга сабоқ бериб, бўлажак тиббиёт ходимларини билимли ва ватанпарвар қилиб тарбиялашга ўз хиссасини қўшиб келмоқда.

Элу юрт ташвишида юрган, илм-фани кенг сарҳадлар оша олиб ўтиб келаётган - Зайнiddin Norman табарруқ 60 ёшга қадам қўймоқда. Унинг ўз хаётий шиори бор - келажак авлодни билим ва маърифат билан камол топтириш ҳамда эл ардоғида юриб ижод қилиш. Дарҳақиқат, устозимизнинг кўп йиллар юртимиз тиббиёти равнақига, илм-фан тараққитига муносиб ҳисса қўшиб юришига тилақдошмиз!

**Abdunazar BURXONOV,
O‘zbekiston jurnalistlar uyushmasi a‘zosi.**

**Тўлқин РАҲИМ,
журналист, филология фанлари номзоди.**

Mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirish, yoshlarni oliy ta'lim bilan qamrab olish darajasini kamida 50 foizga yetkazish, umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarini oliy ma'lumotli pedagog kadrlar bilan to'liq ta'minlash kabilar Prezidentimizning "O'zbekiston – 2030" strategiyasida belgilangan. Uning "Har bir insonga o'z salohiyatini ro'yobga chiqarish uchun munosib sharoitlarni yaratish", deb nomlangan yo'nalishida oliy ta'lim tizimi oldida turgan vazifalar ijrosini bajarish borasida universitetda qator amaliy ishlar qilinmoqda.

Jumladan, universitetda mavjud bo'lgan fanlar xalqaro reytinglarda "Top-300" talikka kirgan xorijiy oliy ta'lim tashkilotlarining ta'lim dasturlari asosida o'quv dasturlariga moslashtirildi, ya'ni veterinariya va biotexnologiyalar sohasida fanlar mazmunan boyitildi. Bundan tashqari, universitetda "Siyob-Shavkat-Orzu" MChJ, "Navobod naslli parranda" MChJ, "SamAgro biotexnologiya in-vitro" laboratoriyasi hamda "Agromir" korxonalar bilan hamkorlikda talabalarning o'quv amaliyoti, ya'ni ish haqi to'lanadigan malakaviy amaliyotini o'tash tashkil etildi.

Joriy yilda veterinariya va chorvachilik sohasida professor-o'qituvchilarimiz tarkibidan 17 nafari falsafa fanlari doktori (PhD) va 2 nafari fan doktori (DSs) ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiyalarini himoya qilishdi.

Universitetda Belarus respublikasining Vitebsk davlat veterinariya meditsinasi akademiyasi bilan ikkita ta'lim yo'nalishi bo'yicha va Latviyaning Latviya tabiiy bilimlar va texnologiyalar universiteti bilan bitta ta'lim yo'nalishi va magistratura mutaxassisligi bo'yicha qo'shma dasturlar asosida mutaxassislar tayyorlash tizimi yo'lga qo'yildi.

Aholing salomatligini yaxshilash, ekologik turmush tarzini shakllantirish, aholini ekologik toza chorvachilik mahsulotlari bilan ta'minlash borasida

Oliy ta'limdagi strategik maqsadlar dolzarb vazifalarga qaratilgan

universitetda birgina 2025-yilda 9 ta xalqaro va 15 ta respublika darajasida ilmiy-amaliy konferensiyalar o'tkazildi. Ularda Rossiya federatsiyasi, Belarus, Qozog'iston va boshqa respublikalardan professor-o'qituvchilar, mutaxassislar sohaning dolzarb masalalari bo'yicha o'z ma'ruzalari bilan qatnashdi.

Universitetning madaniy merosini o'rganish, saqlash, ommalashtirish va kelajak avlodga yetkazish uchun uning tarixiy muzeyi qaytadan jihozlanmoqda. Endi ustozlarimiz mehnati mahsuli bo'lgan ishlanma, adabiyot, kolleksiya, eksponat va boshqalar bilan tanishish uchun yangi muzeyga kelishning o'zi kifoya. Bugungi kunda muzeyda qorako'l qo'yalar teri mahsulotlari muzey ekspozit-

siyasini bezab turibdi. Bu buyumlar o'z qimmatiga ko'ra, respublikadagi qorako'l qo'yulari kolleksiyasini tashkil etadi.

Bugungi kunda universitetimizda mustaqil ta'lim soatlari ulushini oshirish, talabalarda mustaqil ta'lim olish, tanqidiy va ijodiy fikrlash, tizimli tahlil qilishni ta'minlash muhim mezon etib belgilangan. Bu aynan oliy ta'limdagi strategik maqsadlarning tizimli ijrosi orqali inson, xususan, yosh avlod salohiyatini to'la ro'yobga chiqarish yo'lida amalga oshirilayotgan dolzarb vazifalardir.

Xudoynazar YUNUSOV,
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti rektori, professor.

Qizilo'ngach axalaziyasi

kasalligini davolashning zamonaviy usuli ilk bor Samarqandda qo'llanildi

Keyingi yillarda qizilo'ngach axalaziyasi kasalligini zamonaviy usullarda davolash bilan shug'ullanib kelyapmiz. Ushbu kasallik aholi orasida nisbatan kam uchrasa-da, muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, har yuz ming nafar aholi orasida taxminan bitta shunday holat qayd etiladi. Demak, agar mamlakatimiz aholisi 37 million nafar bo'lsa, bir yil ichida taxminan 370 ta yangi axalaziya holati rivojlanish ehtimoli mavjud.

Axalaziya kasalligini dori-darmon va jarrohlik usuli bilan davolash mumkin. Ya'ni, bemorlarga avvalo dori vositalari yordamida muolaja o'tkaziladi. Agar bu usul samara bermasa, unda jarrohlik usuli qo'llaniladi.

Jarrohlik amaliyoti ilgari qorin old devori kesilib, transabdominal yo'l orqali amalga oshirilardi. Keyingi yillarda ilm-fan va tibbiy texnologiyalar rivojlanishi natijasida bu operatsiya laparoskopik usulda (lazer usuli) bajarilmoqda.

Bugun esa yana ham ilg'or, bemor uchun eng kam travmatik bo'lgan endoskopik usul yo'lga qo'yildi. Bu usul hozirda butun dunyo bo'ylab axalaziyani davolashda eng samarali va xavfsiz usullardan biri sifatida qo'llanilmoqda.

Biz ham ushbu zamonaviy operatsiyalarni joriy etish maqsadida faol ish olib borib. Ukraina, Rossiya, Qozog'iston, Koreya va Xitoy kabi davlatlar yetakchi mutaxassislari bilan tajriba almashdik, mahorat darslari va amaliyotlarni tashkil etdik.

O'tgan yili ushbu operatsiyani mahalliy sharoitda amalga oshirishni boshladik. Hozirga qadar 50 dan ortiq bemor ushbu usulda muvaffaqiyatli davolandi.

Bu amaliyotning o'ziga xosligi shundaki, teri kesilmaydi yoki iz qolmaydi. Barcha jarayonlar tabiiy yo'l - og'iz orqali maxsus yumshoq endoskoplar yordamida amalga oshiriladi.

Bunday amaliyotlar O'zbekiston tarixida birinchi marta Samarqand shahar tibbiyot birlashmasi markaziy shifoxonasida amalga oshirildi va hozirda ham muvaffaqiyatli davom ettirilmoqda.

G'ulom XALILOV,
endoskopist.

Kutilmagan tashrif

"2025-yildan minnatdorman, samarqandlik qarindoshlarimni topdim"

Tahririyatning odatiy ish kunlaridan birida xonamga boshqa millatga mansub va boshqa davlatdan kelganligi ma'lum bo'lgan keksaroq ayol yosh bir yigit hamrohligida kirib keldi. Rus tilida gapirayotgan onaxon bilan ruschani Urgut shevasiga qo'shib so'zlayotgan yigitni nima bog'lab turibdi, ekan deya hayronligim oshdi. Ular meni ko'p kuttirishmadi, onaxon "Biz qarindoshmiz, bu bola amakimning o'g'li, biz amakivachchalarimiz", dedi. Hayotda turli holatlar bo'lishi mumkin, ehtimol, amakilardan birining rafiqasi boshqa millatga mansubdir, degan xayolga bordim. Hali xayollarim tugar-tugamas mehmonlar hikoyasini boshladi.

- Gap shundaki, qarindoshlik rishtalari uzilib ketishiga bor-yo'g'i aka-ukalarning kelishmovchiligi sabab bo'lgan, - deya gapirib beradi Rossiyaning Krasnodar o'lkasida yashovchi Galina Rahimova. - Mening dadam bilan (yonidagi yigitga ishora qildi) Qamariddinning bobosi aka-uka bo'lishgan. Otam, Qoraboy Rahimov urush payti O'zbekistondan harbiy xizmatga borib, o'sha yerda onam Shushannik Yazichyanga uylanib qolib ketadi. Ota-onam Rossiyaning Krasnodar o'lkasida yashab, uch farzandli bo'lishdi, lekin O'zbekistonga umuman kelishmagan. Bunga bir tomondan dadamning yolg'iz ukasi bilan oralaridan sovuqchilik o'tgani sabab bo'lsa, boshqa tomondan imkoniyat ham bo'lmagani.

Har doim otamning, ya'ni mening qon-qarindoshlarim kimlar bo'lgan ekan, ular qanday odamlar, qadriyatlari qanaqa deb o'ylardim. 1986-yilda, qirg' yoshimda onamni O'zbekistonga, sayohatga olib keldim. Otamning taxminan qaysi tumandan ekanligini bilardik. So'rab-surishtirib, Samarqandning Urgut tumaniga keldik. Afsuski, otamning bittayu bitta ukasi olamdan o'tgan ekan. Tasavvur qiling, umuman ko'rmagan odamlarning, yaqin qarindoshlarning, lekin tilini bilmaysan, ammo yaqinligini his qilasan. Ular ham bizning borligimizni bilishadi, lekin hech qachon ko'rishmagan. Xullas, Urgutda bayram bo'lib ketdi. Keyin otamni ham olib keldik, ma'lum muddatdan so'ng ular Rossiyaga borishdi, otamni ko'rishdi. Ammo orada sobiq ittifoq parchalanib, davlatlararo munosabatlar o'zgarib ketdi. Manzillar, joy nomlari almashgach, xat-xabarlasholmay qoldik.

Oradan yana ancha yillar o'tib ketdi, bir kuni ommaviy axborot vositalari orqali Kislovodskdagi "O'zbekiston" sanatoriysi ish boshlagani, endi u yerga o'zbekiston-

liklar kelib dam olishlari uchun imtiyozlar berilishi haqida eshitib qoldim. Darhol shu sanatoriya yo'l oldim. Xodimlariga samarqandliklar, xususan, Urgut tumanidan dam olishga keluvchilar bo'lsa, menga albatta xabar berishlarini iltimos qildim. Oradan ozroq muddat o'tmay, sanatoriyaning menga qo'ng'iroq bo'ldi, shu tumandan dam oluvchi kelgan ekan. Kislovodsk bilan biz yashaydigan shahar o'rtasidagi masofa 300-400 kilometrni tashkil etadi. Shunga qaramay, uchib bordim. Dam olishga kelgan odam bilan uchrashib, darhol qarindoshlarimni so'radim, afsus, tanimas ekan. Lekin Urgutga borgach, izlab topishini aytib, va'da berdi. Qo'lga konvertida pul va manziliim yozilgan varaqni, telefon raqamlarimni berdim, ularga yetkazib qo'yishini iltimos qildim. Va'dasida turib, iltimosimni bajardi, ko'p o'tmay O'zbekistondan qo'ng'iroq bo'ldi. Buni qarangki, Moskvada bir yil ishlagan ekan, u bizni ko'rishga keldi. Bu yil men o'zim Samarqandga kelib, qarindoshlarim bilan diydorlashdik. To'g'risi, bu voqeani gazetalarimizda chop etilishini juda istadim. Axir qarindoshlar diydoridan ko'ra yoqimli tuyg'u bormi?!

Gulruh MO'MINOVA.

Agrosanoat nazoratida shaffoflik ta'minlanyapti

Agrosanoat majmui ustidan nazorat qilish inspeksiyasining Qo'shrabot tuman bo'limida ochiqlik va shaffoflikni ta'minlash ustuvor vazifa etib belgilangan. Xodimlar o'rtasida halollik, mas'uliyat va qonunlarga sodiqlik tamoyillarini kuchaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

O'tkazilayotgan o'quv-seminarlar hamda tushuntirish ishlari orqali korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabat shakllantirilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi hamda Huquqni muhofaza qilish akademiyasi tomonidan tashkil etilgan maxsus o'quv kurslarida inspeksiyaning tuman bo'limi xodimlari to'liq qamrab olinib, tegishli sertifikatlariga ega bo'ldi. Nazorat va tekshiruv jarayonlarida raqamli texnologiyalardan keng foydalanilishi inson omilini kamaytirib, adolatli va xolis qarorlar qabul qilinishiga xizmat qilmoqda. Bu esa korrupsiyaviy holatlarning oldini olishda muhim omil bo'lib xizmat qilayapti.

Fuqarolar hamda tadbirkorlik subyektlaridan kelib tushayotgan murojaatlar belgilangan tartibda, o'z vaqtida va qonuniy asosda ko'rib chiqilmoqda. Jamoatchilik bilan ochiq muloqotning yo'lga qo'yilgani aholining davlat organlariga bo'lgan ishonchini oshiryapti.

Asadbek ISROILOV,
"O'zagroinspeksiya" tuman bo'limi boshlig'i.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / MUHOJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ismoilova Shahlo Bahriloyevna notarial idorasida marhum Djumabayev Tashpulatga (2025-yil 21-iyunda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ismoilova Shahlo Bahriloyevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 17-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Azimova Kamola Hamzayevna notarial idorasida marhum Babazaripova Musharafga (2012-yil 5-noyabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Azimova Kamola Hamzayevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Buyuk Ipak yo'li ko'chasi, 18-uy, 51-xona.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Toshemirov Alisher Po'latovich notarial idorasida marhum Vaxobova Xabiba Vaxobovna (2024-yil 18-avgustda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilgan. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Toshemirov Alisher Po'latovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak shaharchasi, Istiqlol ko'chasi, 117-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Zikirova Shahlo Habibovna notarial idorasida marhum G'iyasov Tahirga (2006-yil 12-oktabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Zikirova Shahlo Habibovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 156-uy.

Oqdaryo tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Sa'dullayev Jamshidxon Safoxonovich notarial idorasida marhum Turayev Ergashga (2013-yil 27-oktabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Sa'dullayev Jamshidxon Safoxonovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Oqdaryo tumani Loyish shaharchasi Amir Temur ko'chasi.

Oqdaryo tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notariuslarda marhum Ibragimova Mariyaga (2020-yil 20-fevralda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilgan. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Oqdaryo tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notariuslarga murojaat etishlarini so'raymiz.

Jomboy tumanidagi "MILKVILL" mas'uliyati cheklangan jamiyati (STIR: 304477771) o'z ustav fondini 9 636 144 455 (to'qqiz milliard olti yuz o'ttiz olti million bir yuz qirg' to'rt ming to'rt yuz ellik bo'sh) so'mdan 8 495 144 455 (sakkiz milliard to'rt yuz to'qson bo'sh million bir yuz qirg' to'rt ming to'rt yuz ellik bo'sh) so'mga kamaytirmoqda. Shu munosabat bilan unga bildiriladigan barcha da'volar gazetada e'lon chop etilgach, bir oy davomida qabul qilinadi.

Manzil: Jomboy tumani "Samarqand" MFY, sanoat hududi.

BEKOR QILINADI

Urgut tumanidagi 20-davlat maktabgacha ta'lim tashkilotining dumaloq muhri va burchak tamg'asi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

Jazzax viloyati Paxtakor tumanidagi "ULUG'BEK MEGA BUILDING" mas'uliyati cheklangan jamiyatining (STIR: 305893738) dumaloq muhri va burchak tamg'asi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС ВА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА М У Р О Ж А А Т Н О М А С И

(*Давоми. Бошланиши 1-, 2-саҳифаларда*).

Курс тебраниши бўйича хатарларни камайтириш учун маҳаллий компанияларга ички бозорда ҳам хорижий валютада облигация чиқаришга рухсат берилади.

Келгуси йили корхоналаримиз илк бор халқаро бозорларда ҳам акцияларини жойлаштириши мумкин бўлади.

Умуман, капитал бозорини ривожлантириш орқали тадбиркорларга қўшимча 1 миллиард доллар жалб қилиш имконияти яратилади.

2026 йилда яширин иқтисодийётни қисқартириш бўйича ҳам туб бурилишни амалга оширамиз. Кўрган чора-тадбирларимиз натижасида кузатилмайдиган иқтисодийёт улушини 45-50 фоиздан 28 фоизга пасайтиришга эришидик. Лекин бу ҳали дастлабки қадамлар, холос.

Бу борадаги ишларни кучайтириш учун алоҳида дастур қабул қилдик. 2026 йилда барча давлат хизматлари ва коммунал тўловлар, ёқилги, алкоголь ва тамаки маҳсулотлари, автомобиль ва кўчмас мулк савдолари нақдсиз тўлов шаклига ўтказилади; солиқ, божхона, санитария-эпидемиология назорати, стандарт, карантин, қурилиш назорати инспекцияси, ёнгин хавфсизлиги каби 17 турдаги текширувларда “боди-камера”дан фойдаланиш мажбурий бўлади.

“Соя”даги иқтисодийётдан ихтиёрий равишда шафдофликка чиққоқчи бўлган тадбиркорлар бухгалтерия, статистика, солиқ ҳисоботларини юритиш бўйича бепул ўқитилади.

Умуман, дастур доирасида келгуси беш йилда яширин иқтисодийёт улуши 2 қарра қисқартирилади; савдо ва сервис соҳаларида нақд пулсиз тўловлар улуши 75 фоиздан оширилади; расмий секторда банд бўлган аҳоли сони ҳозирги 8,5 миллиондан 14 миллионга етказилади.

Бир сўз билан айтганда, “Ҳалол меҳнат – хотиржам ҳаёт ва фаровон ҳамяят гарови”, деган шиор асосида бу борадаги ишлар умуммиллий ҳаракатга айлантирилади.

Айрим юртдошларимизда толган даромадини иқтисодиётга йўналтириш, банк депозитига жойлаштириш, активларини ўз номига расмийлаштириш билан боғлиқ хавотирлар бор. Шу боис депутатларимиз ва Марказий банк халқаро ташкилотлар билан маслаҳатлашган ҳолда, фуқароларимиз юртимизда ёки чет элда шу пайтгача олган даромад ва активларидан эмин-эркин фойдаланишига шароит яратиш бўйича тақлифлар тайёрласа, ўйлайманки, тўғри бўлади.

Ҳурматли парламент аъзолари!

Энди, рухсатингиз билан, **учинчи устувор йўналиш – ички бозорда талабни рағбатлантириш** масаласига тўхталмоқчиман.

Бозорларимиздаги тўкинлик, нарх-наво барқарорлиги, аҳолининг истеъмол талаби ортиб бораётгани – турмуш сифати яхшиланаётганини кўрсатадиган энг асосий омил.

Ички талабни рағбатлантирадиган муҳим факторлардан бири, бу – инфляция даражасидир.

Биз тўққиз йилда қўлай бизнес муҳитини яратиб, товар ва хизматлар ҳажми ва турлини кўпайтирганимиз; аҳолини даромадли қилиб, камбағалликни кескин қисқартирганимиз; кам даромадли оамалар учун ҳам йилга камида 1 миллиард доллар арзон кредит бераётганимиз; нарх-навони жиловлаб, инфляция даражасини “бир хонали” рақамга туширганимиз натижасида аҳолининг харид қобилияти 2 қарра ўсди.

Биргина мисол, беш йил олдин аҳолимиз йилига 210 мингта квартира, 600 мингта автомобиль харид қилган бўлса, бу йил 270 мингта уй, 1 миллионга машина сотиб олди. Агар аҳолининг даромади, харид қобилияти ошмаганда, биргина кўчмас мулк ва автомобиль бозори 20 миллиард долларга етармиди? Ўтказилган сўровлар ҳам, халқаро экспертлар таҳлиллари ҳам 75 фоиз аҳолининг молиявий ҳолати кескин яхшиланганини тасдиқламоқда. Албатта, бу натижалар билан чекланиб қолмасдан, халқимизнинг даромади ва харид қобилиятини ошириш бўйича ишларни изчил давом эттирамиз.

Таҳлилларга кўра, аҳоли даромади 10 фоизга кўпайса, истеъмол 8 фоизга ошади. Бу – янги маҳсулот ва хизматларга талаб, дегани, бу – қўшимча қувватлар, қўшимча иш ўрни, дегани.

Аҳоли эҳтиёжидан келиб чиқиб, иқтисодиётда энг катта талаб яратадиган уй-жой ипотекасига 2026 йилда 23 триллион сўм ресурс ажратамиз. Уй-жой сотиб олишда бошланғич тўлов ва фоиз тўловларининг бир қисmini қоплаш учун 2 триллион 700 миллиард сўм субсидия берилади. Шунингдек, битта квартира учун ажратиладиган имтиёзли ипотека кредити миқдори 15 фоизга оширилади.

Келгуси йилда 140 мингта квартирани кўпқаватли уй-жой барпо этилиши рўзгор учун зарур истеъмол товарларга талабни ошириши табиий, албатта. Бу талабни молиявий манбалар билан таъминлаш мақсадида 2026 йилда жорий йилги 104 триллион сўм ўрнига 125 триллион сўмлик истеъмол кредити ажратилади.

Умуман, 2026 йилда қурилиш ишлари ҳажмини 11 фоизга кўпайтириб, 30 миллиард долларга етказишни режа қилаймиз.

Бунинг иқтисодиётга қандай таъсир кўрсатишини ҳисоблаб кўрайлик. Қурилиш материали, уй-рўзгор учун тўқимачилик маҳсулотлари, электр техникаси, мебелсозлик каби тармоқлар, ушбу объектларга хизмат кўрсатадиган сервис соҳалари учун қўшимча 5 миллиард долларлик бозор бўлади. Бу – 300 мингта қўшимча янги иш ўрни дегани.

Аҳоли даромади кўпайгани хизматларга талабни ошириб, сервис соҳаси иқтисодиётнинг “драйвери”га айланиши учун катта туртки бермоқда. Бу йилнинг ўзида хизматлар ҳажми қарийб 15 фоиз ўсиб, 82 миллиард долларга етди.

Хизматларга бўлган талабни рағбатлантириш учун 2026 йилда соҳага 85 триллион сўм кредит, 9 триллион

сўм субсидия ажратамиз. Хусусан, таълим хизматлари учун бюджетдан 7 триллион сўм берилади.

Кейинги беш йилда хорижий туристлар сонини 2 қарра – 11 миллион нафардан 20 миллион нафарга ошириш, туризм хизматлари ҳажмини эса 20 миллиард долларга етказиш бўйича катта марра оляпмиз. Шу мақсадда туризм инфратузилмасини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратяпмиз. Самарқандда Ёбихоним, Регистон мажмуалари, Амир Темуր мақбараси, Улуғбек расадхонаси, Шоҳи Зинда ва Афросиёб музейини бир-бири билан боғлайдиган замонавий йўлак ва кўприқлар барпо этилади.

Шаҳрисабзда “Фелон” йирик туристик мажмуасининг биринчи босқичи ишга туширилади. Поп туманида “Арашан” тоғ-дам олиш туристик зонаси ташкил этилади. Хивадаги Ичканкальни иммерсив, яъни, “жонли” ва “ақлли” музей-шаҳарга айлантирамиз. Хоразм ва Қорақалпоғистондаги археологик ёдгорликлар бўйлаб йирик туризм халқаси ташкил этилади.

Шунингдек, янги йилда тадбиркорлар томонидан 4 миллиард долларлик 3,5 мингдан зиёд янги сервис объектлари ишга туширилади. Туризм масканларини ташкил қилиш учун келгуси уч йилда 5 минг гектар ер аукционга чиқарилади.

Бундан ташқари, 2026 йилдан “Ўзбекистон мероси меҳмонхоналари” дастурини бошлаймиз. Маданий мерос объектларида хусусий шериклик асосида “бутик меҳмонхона” ташкил қилиш учун нуфузли меҳмонхона тармоқлари олиб келинади. Дастур иштирокчиларига ер, мулк, фойда солиқлари ва божхона тўлови бўйича имтиёз берилади.

Мана шу ишлар ҳисобига 2026 йилда хизматлар бозорини 100 миллиард доллардан оширамиз.

Туристлар оқими тобора ошаётгани авиация ва темир йўлда йўловчи ташиш қувватини 2 баробар кўпайтиришни тақозо этмоқда. Шу боис 2026 йилда авиапаркдаги ҳаво кемалари сонини 105 тадан 120 тага етказамиз. Маҳаллий авиақатновлар сонини ошириш учун субсидиялашнинг янги тизими жорий этилади.

Энди, нархидан қатъи назар, сотилган ҳар бир чипта учун аниқ миқдорда субсидия ажратилади. Бу – чипта нархини пасайтириш ва талабни оширишга хизмат қилади.

Шу билан бирга, янги самолётларимиз учун учувчилар, уларга техник хизмат кўрсатувчилар, аэропортлар учун сервис ва бошқарув соҳасида малакали мутахассисларни тайёрлаш мақсадида Фуқаро авиацияси университети ташкил этилади.

Жанубий Кореянинг “Hyundai Rotem” компаниясидан 6 та тезорар поезд олиб келамиз. Бунинг биринчи таркиби яқин кунларда келади.

Умуман, ички темир йўлларни ривожлантириш бўйича беш йиллик дастур қабул қилинади.

Шаҳарларни тезорар поездлар қатнови билан боғлаш учун 2026 йилдан яна 500 километр темир йўл қуришга киришамиз. Келгуси йили 110 километр темир йўл тармоғи қурилиб, Бўка, Пискент, Бекобод, Боёвур туманлари ҳамда Нурафшон шаҳри пойтахт билан боғланади. Тошкент – Самарқанд йўналишида юқори тезликда ҳаракатланадиган йўловчи поездлар учун янги темир йўл линияси қуришни бошлаймиз. Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива, Навоийдаги вокзаллар ҳам хусусий шериклик учун берилади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти таҳлиliga кўра, сифатли йўллар иқтисодиётимизнинг камида 2 фоиз ўсишига туртки беради.

Автомобиль йўлларининг сифатини яхшишлаш, транзит салоҳиятини янада ошириш мақсадида беш йиллик дастур амалга оширилади. Бунда Андижон билан Қўнғиротни, Тошкент билан Термизни, Самарқанд билан Шаҳрисабзни, Олёт билан Сарюсиёни боғлайдиган, узунлиги 4 минг километр магистрал йўлларни халқаро талабларга мос “автобан”ларга айлантирамиз.

2026 йилнинг ўзида Қорақалпоғистон, Бухоро, Қашқадарё ва Сурхондарё ҳудудидан ўтган умумий фойдаланишдаги 300 километр йўлларда реконструкция ишлари якунланади.

Тошкент – Самарқанд, Тошкент – Андижон, Тошкент – Бўстонлик, Пунғон – Наманган ва Қарши – Шаҳрисабз йўналишида юқори тезликда ҳаракатланишга мўлжалланган 800 километр йўллар қурилишига катта тайёргарлик кўриб, ҳамкорларни белгилаб олдик.

Тошкент – Самарқанд йўлининг қурилиши март ойидан, қолган йўллар бўйича амалий ишлар эса 1 июлдан кечиктирмасдан бошланади. Яна 1 минг 200 километр йўллар 2030 йилгача халқаро молия институтлари билан ҳамкорликда қайта қурилади.

Энди йўлларни лойихалаштиришда аҳолининг фикри, транспорт қатновининг атроф-муҳитга таъсирини инобатга олиш, пиледалар учун “тўсиқсиз” муҳит яратиш бўйича қатъий талаблар қонун даражасида мустаҳкамланади.

Йўл қурилишига илғор технология ва стандартларни жорий этиш устувор тамойил сифатида белгиланади. Парламентимиз “Автомобиль йўллари тўғрисида”ги қонунни янги тахрирда қабул қилишда йўлларни режалаштириш тизимини назарда тутса, мақсадга мувофиқ бўлади.

Аҳолининг даромади, хорижий туристлар оқими тобора ортиб бораётгани келгуси беш йилда озиқ-овқатга бўлган талабни 1,5 қарра оширади. Шунинг учун қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари ҳажмини ҳозирги 40 миллиарддан 60 миллиард долларга етказиш бўйича катта марра оламиз.

Икки ҳафта олдин аграр соҳа вакиллари билан учрашиб, қишлоқ ҳўжалигида ҳосилдорликни янги технологиялар асосида ошириш бўйича барча масалаларни ечими билан муҳокама қилиб олдик.

Умуман, янги йилда қишлоқ ҳўжалигини қўллаб-қувватлаш учун 52 триллион сўм ажратамиз.

Озиқ-овқат маҳсулотларини халқимизга барқарор нархда етказиб бериш ҳам тўлиқ ислоҳ қилинади. Бозорларимизни асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан йил – ўн икки ой

барқарор нархда таъминлаш учун 2026 йилдан доимий интервенция тизимига ўтамиз. Ҳудудлардаги “Озиқ-овқат жамғармалари”га ажратиладиган ресурсни 2,5 баробар кўпайтириб, 500 миллиард сўмга етказамиз. Шунингдек, мева-сабзавотга ихтисослашган 1 мингта маҳаллада сизими 100 тоннагача бўлган кичик совиткичли омборлар барпо этилади.

Бу ишларимиз келгуси йил инфляция даражасини 6-6,5 фоизга туширишга хизмат қилади.

Муҳтарам ватандошлар!

Касбларни ривожлантириш ва янги меҳнат бозори архитектурасини яратиш – келгуси йил учун дастуримизнинг тўртинчи устувор йўналишидир.

Ҳозирги вақтда янги технологиялар, рақамлаштириш ва сунъий интеллект таъсирида дунёда иш ўринларининг сони, шакли ва мазмуни кескин ўзгармоқда. Яқин беш йилда мавжуд касбларнинг 30 фоизи тўлиқ автоматлаштирилади, 50 фоизи бўйича эса янги малакалар талаб қилинади.

Бу жараёнлар бизни ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Саноатда – автоматлашган линиялар, аграр соҳада – ақлли технологиялар, транспортда – интеллектуал бошқарув қундалиқ ходисага айланиб бормоқда.

Энди мамлакатимизнинг меҳнат бозори мутлақо янги архитектура асосида – касб, малака, технология ва таълимни бирлаштирадиган ягона механизм сифатида ишлаши зарур.

Мутахассисларнинг фикрича, болада бирор-бир касбга қизиқиш 7-синфдан бошланиб, қайси касбни танлаши 9-синфда тўлиқ маълум бўлади. Шу боис 9-синф битирувчиларини фанларни ўзлаштириши ва касбий қизиқишига қараб саралаб олиш тизимини жорий қиламиз. Бунда олийгоҳларга кириш истагида бўлмаган ёшлар техникумларга юборилади.

Яқинда техникумларга замонавий қиёфа ва янгича муҳит олиб кириш бўйича беш йиллик дастурни тасдиқладик.

Менинг ниятим – ёшларимиз талаб юқори бўлган касблар бўйича дунёда рақобатдош бўлсин, керак бўлса, бошқалардан бир поғона устун турсин. Ушбу мақсадга эришиш йўлида касбий таълимнинг энг муҳим бўғини бўлган техникумларни янги сифат босқичига олиб чиқамиз. Бунинг учун, 2026 йилдан бошлаб, ҳар йили камида 100 тадан техникумни тўлиқ таъмирлаб, технология ва талаб юқори бўлган касбларга мос ҳолда жиҳозлаб борамиз. Германия, Швейцария, Буюк Британия, Хитой, Корея каби давлатларнинг илғор таълим дастурлари жорий қилинган техникумлар сонини 100 тага етказамиз.

Бугун сизларга яна бир янгиликни етказмоқчиман: 2026 йилда 7 та вилоятда, 2027 йилда эса қолган ҳудудларда Илғор касбий маҳорат техникуми ва “Касблар шаҳарчаси” фаолияти йўлга қўйилади. Бунда Илғор касбий маҳорат техникумлари ҳудуддаги бошқа техникумлар учун методик ва амалиёт базаси сифатида фаолият юритса, “Касблар шаҳарчаси” – мактаб ўқувчиларини қурилиш, сервис, қишлоқ ҳўжалиги, саноат, транспорт, “яшил” энергетика каби соҳалардаги замонавий касбларга йўналтиришга хизмат қилади.

Бу тизимни мамлакатимизда уч йил олдин йўлга қўйиб, ўқувчилар қаровини 15 фоизга етказдик.

Бугун автомобилсозлик, “яшил” энергетика, қурилиш, транспорт, тўқимачилик, қишлоқ ҳўжалиги, туризм, сервис, IT каби йўналишларда 70 мингга яқин ўқувчи “дуал таълим” асосида ўқиш, ойига 10 миллион сўмгача маош олмақда.

Энди техникум ва иш берувчилар ўртасидаги ҳамкорликни янги босқичга олиб чиқамиз. Хусусан, “дуал таълим” асосида ўқитишни самарали ташкил қилган корхоналарга 7 йил муддатга 5 миллиард сўмгача имтиёзли кредит ажратилади; тадбиркорлик рейтингида қўшимча 5 балл берилади; корхоналар ишга олган техникум ўқувчиси учун 1 фоизли ижтимоий солиқ имтиёзи яна уч йилга узайтирилади.

Шунингдек, 2026 йилдан бошлаб техникумларда таълим олаётган 100 минг ўқувчига илк бор стипендия тўланади; “аъло” баҳоларга ўқиётган, танлаган касбини пухта эгаллаётган фарзандларимизга эса оширилган миқдордаги стипендиялар берилади.

Иқтисодиётнинг устувор йўналишлари учун юқори интеллектуал салоҳитга эга бўлган кадрларни тайёрлашга аниқ фанлар кучайтиришимиз зарур.

Жиззах политехника институтини Венгриянинг нуфузли “Обуда” университетини бошқарувига бериш бўйича қарор қабул қилдик.

Яқинда Японияга таширимиз давомида Ўзбекистонда “Цукуба” миллий университети билан ҳамкорликда аниқ фанлар бўйича янги олийгоҳ ташкил қилиш ҳақида келишиб олдик.

Биз бу тажрибани давом эттириб, аниқ фанлар ва техника йўналишидаги олийгоҳларимизга дунёнинг энг нуфузли университетларини жалб қиламиз.

Яна бир масала – меҳнат бозорига йилга 300 минг олий маълумотли кадрлар кириб келмоқда. Энди олийгоҳ битирувчилари ва иш берувчилар ўртасида кўприк бўлиб хизмат қиладиган рақамли экотизим яратамиз. Унда талабаларнинг академик кўрсаткичлари ва корхоналардаги бўш иш ўринлари тўғрисидаги маълумотлар онлайн тарзда кўриниб туради. Ушбу экотизим битирувчи курс талабалари учун ўзига мос иш топиш, корхоналарга эса малакали кадрларни жалб қилиш имконини беради.

Бу йил соғлиқни сақлаш ходимлари билан икки марта учрашиб, кўриб чиқилган барча масалалар бўйича алоҳида фармон ва қарорлар қабул қилдик.

Тиббиёт тизимида ҳам касбий таълимни ривожлантириш учун Англиянинг “Pearson” компанияси билан ҳар бир ҳудуддаги биттадан техникумда халқаро стандарт асосида ҳамширалар тайёрлаш бошланди. Энди ана шу техникумларга Германия, Швейцария, АҚШ, Япония каби давлатларнинг таълим дастурлари ҳам жорий этилади. Шу асосда халқаро

талабларга жавоб берадиган, хорижий тилларни биладиган ҳамширалар таркибини шакллантирамиз.

Кенг қўламли ислохотларимизни соғлиқни сақлаш тизимини рақамлаштириш бўйича ҳам жадал давом эттирамиз. Тиббиёт муассасаларини ягона ёндашув асосида ташкил этиш учун “мастер режа” ишлаб чиқилади.

Бундан ташқари, инфаркт, инсульт, онкологик, нефрологик каби юкумли бўлмаган касалликларни даволаш ҳамда трансплантация, вакцинация, она-бола саломатлигини муҳофаза қилиш йўналишларига ўтган йиллардан 1,5 баробар кўп – 3,5 триллион сўм ажратамиз.

Қаррли дўстлар!

Экологик мувозанатни таъминлаш, “яшил” энергетика ва сув ресурсларида оқилана фойдаланиш бешинчи устувор йўналишимиздир.

Йирик корхоналарга филтър, тозалаш иншооти ва ҳавога чиқариладиган зарарли моддаларни мониторинг қилиш станцияси ўрнатиш учун биринчи босқичда 100 миллион долларлик кредит линияси очилади.

Келгуси йили Самарқандда Глобал экологик жамғарманинг навбатдаги ассамблеяси ва Марказий Осиё халқаро экокўргазмаси ўтказилиш режалаштирилган. Ушбу тадбирлар тармоқлар, ҳудудлар ва бизнес учун ҳамкорлар топиш, янги эколийҳаларни биргалиқда бошлашга катта имконият яратади.

Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида 2 мингга яқин кўйир ва газда иситиладиган иссиқхона бор. Улардан ҳавога йилига 137 минг тонна зарарли модда чиқади. Энди кўйирда филтърсиз ишлайдиган қозонхоналардан воз кечамиз. Уларни пойтахт атрофидан кўчириб, ҳамма жойда марказлашган қозонхоналар орқали иситишни йўлга қўямиз. Шу мақсадда 200 гектардан кам бўлмаган агрокластерлар ташкил этилади, уларнинг таркибига ўтадиган иссиқхоналарга алоҳида субсидия берилади.

Шаҳарларимиздаги тирбандликлар нафақат одамлар ҳаётини қийинлаштирмоқда, балки экологияга ҳам жиддий зарар етказмоқда. Шу боис дунё тажрибасидан келиб чиқиб, автомобиллар чиқараётган зарарли моддалар даражасига қараб, экологик стикерлар тизими жорий этилади. Катта миқдорда зарарли моддалар чиқарадиган автомобилларнинг пойтахт ва вилоят марказлари ҳамда шаҳарларга кириши чекланади. Бундай транспорт воситаларини янгисига алмаштириш ёки уларга филтър ўрнатиш учун давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чоралари кўрилади.

Бунинг учун алоҳида Жамғарма ташкил қилинади. Эски машинасини алмаштираман деганларга автокредит фоизининг бир қисми қоплаб берилади. Филтър ўрнатиб, зарарни камайтиришга тайёр бўлган хайдовчилар учун харажатларининг бир қисми бўйича субсидия ажратилади.

Азим пойтахтимиз ва йирик шаҳарларда жамоат транспортини ривожлантириш устувор вазифамиз бўлади. Шаҳар кўчаларида автобус ва таксилар учун махсус йўлақлар кўпайтирилади. Тошкент, Самарқанд ва Наманган шаҳарларида транспорт ҳаракатини интеллектуал светофорлар орқали бошқариш тизими жорий этилади.

Экологик автомобилларни кўпайтириш бўйича беш йиллик дастурни амалга оширамиз. Бунда маҳаллий электромобилларга 12 фоизли, хорижий электромобилларга эса 16 фоизли автокредитлар ажратилади.

Электромобилларни қувватлаш станцияларини ташкил қилиш учун тадбиркорларга 10 фоизли имтиёзли кредитлар берилади; ерларни аукциондан 2 қарра арзон нархда сотиб олиш имконияти яратилади.

Электромобилларни қувватлаш станцияларида автомобилларни зарядлашда 1 киловатт-соат электр энергияси нархининг 300 сўмдан ошган қисми давлат бюджетидан қоплаб берилади.

Электромобилда такси хизмати кўрсатадиган фуқароларга ҳам бир қатор имтиёзлар берилади.

Энг асосийси, бу ишларни тўғри йўлга қўйсақ, пойтахтимиз, вилоят марказлари ва йирик шаҳарлар фақат экотранспортлар ҳаракатланадиган ҳудудга айланади.

Чанг-тўзонларнинг олдини олиш учун Сурхондарёда 10 минг гектарда “яшил макон” ва Сирдарёда 84 километрли “яшил девор” барпо этилади. Қорақалпоғистон, Хоразм, Бухоро ва Навоийда жами 250 минг гектар, жумладан, Оролнинг қуриган тубида 115 минг гектар ерда дарахт ва буталар экилади.

Ҳар бир ҳудудда ботаника ва дендрология боғлари ҳамда 20 тадан соя-салқин сайр кўчалари барпо қилинади.

Корхоналарда экостандартларни жорий қилиш учун келгуси беш йилда камида 30 минг нафар экология менежерига талаб пайдо бўлади. Шунинг учун 2026 йилда ҳар бир ҳудудда “яшил” техникумлар ташкил этилиб, дуал таълим асосида йилига 10 минг мутахассис тайёрлаш йўлга қўйилади.

Янги йилда Марказий Осиё Яшил университети фаолиятини кенгайтирамиз.

Ҳаво, сув ва тупроқ сифатини аниқлаш имконини берадиган комплекс лабораториялар ташкил этилади. Шаҳарларда табиий вентиляцияни кучайтиришга қаратилган тадқиқотлар ўтказилади.

Умуман, экология соҳасига 2026 йилда 1 триллион 900 миллиард сўм йўналтирилади.

Сўнги беш йилда 6 минг мегаваттли қуёш, шамол ва гидро электр станциялари ишга туширилди, умумий генерацияда “яшил” энергиянинг улуши 30 фоизга етди.

Яқинда ҳамкорларимиз билан жами 3,5 минг мегаваттли 4 миллиард 200 миллион долларлик янги “яшил” қувватлар қурилишига старт бердик. Бу ишларимиз орқали 2026 йилнинг ўзида 7 миллиард куб метр табиий газ тежаледи ва ҳавога 11 миллион тонна зарарли моддалар чиқишининг олди олинади.

(*Давоми 6-саҳифада*) >>>

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС ВА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Давоми. Бошланиши 1-, 2-, 5-саҳифаларда).

Мўхтарам ватандошлар!

Дунёда сув танқислиги муаммоси тобора долзарб бўлиб бормоқда. Шу боис ислохотларимизнинг илк кунлариданоқ сувдан оқилана фойдаланишни давлат сиёсати даражасига олиб чиқдик.

Яқинда сувни тежайдиган технологияларни кенг қўллаш, сув иншоотларини модернизация қилиш, суғориш тадбирлари бўйича келгуси уч йил учун қиймати 5,5 миллиард долларлик катта дастур қабул қилдик.

Дастур доирасида сувни тежайдиган технологиялар қамрови 61 фоизга ёки 2,6 миллион гектарга етказилди. Натижада йилга 2,5 миллиард куб метр сув тежалди, 200 минг тонна буг газга камайтирилди.

Умуман, сувни тежайдиган технологияларни жорий қилиш тадбирларига 2026 йилда жами 3 триллион 300 миллиард сўм йўналтирилади.

Шунингдек, 1 минг 300 километр йирик магистрал каналлар бетон билан қопланади. Бунинг учун бюджетдан 3 триллион сўм сарфланади. Бу қўшимча равишда йилга 500 миллион куб метр сувни иқтисод қилиш имконини беради.

Бундан ташқари, жойлардаги очик дренаж ва коллекторларни ёпиқ тизимга ўтказиш бўйича алоҳида дастур қабул қиламиз. Ушбу мақсадларга дастлабки босқичда 2026 йил учун 100 миллион доллар ажратамиз.

Каналларни ёпиқ тизимга ўтказиш бўйича ҳам катта лойиҳаларни бошлаймиз. Қашқадарёдаги "Пахтаобод" каналини босимли қувурга ўтказиш бўйича 134 миллион долларлик лойиҳа бу борадаги биринчи қадам бўлади.

Булор орқали қўшимча равишда 20 минг гектар экин ери очилади, яна 25 минг гектар майдон кафолатли сув билан таъминланади.

Айни вақтда пойтахтимиз, вилоят марказлари ва шаҳарларда "яшил" ҳудудларни кўпайтириш учун суғориш, дренаж тизимларини қайта тиклаш зарур. Бир сўз билан айтганда, шаҳарларнинг барча кўчаларидаги ариқларда сув айланиши керак. Бунинг учун 160 миллион долларлик катта дастур доирасида Тошкент шаҳрида 150 километр ёпиқ дренаж тизими барпо этилади, 197 километр канал ва коллекторлар таъмирланади; 63 километр янги каналлар барпо қилиниб, шаҳарда салқин микроклимат яратилади.

Бошқа ҳудудлар раҳбарлари ҳам четдан камида 20-25 миллион доллар маблағ олиб келиб, келгуси йилдан вилоят марказлари ва йирик шаҳарларда бундай лойиҳаларни бошлайди.

Хурматли депутат ва сенаторлар!

Олтинчи устувор йўналишимиз бўлган замонвий давлат бошқаруви ва адолатли суд-ҳуқуқ тизими борасидаги ислохотларимизни давом эттирамиз.

Авалло, 2026 йилдан бошлаб Электрон ҳуқуқ платформаси тўдан янгиланади. Энди барча давлат идораларининг 1 мингдан зиёд давлат хизматлари; 5 мингдан ортиқ функция ва вазифалар; 200 та маълумот базаси ва ахборот тизими; 100 мингдан зиёд давлат хизматисининг маҳалла, туман, вилоят, республика даражасидаги ваколатлари Ягона рақамли платформага интеграция қилинади.

Платформага келиб тушган мурожаатлар, уларни ижрочиларга тақсимлаш ва кўриб чиқиш мuddатини назорат қилиш сунъий интеллект орқали амалга оширилади.

Содда қилиб айтганда, маҳалладан тортиб республика даражасида ҳал бўладиган ҳар бир масалани ижрочиси, мuddати, ресурси бир жойда кўриниб туради.

Энг муҳими, давлат хизматларини кўрсатишда инсон омилсиз, коррупция ва ортиқча бюрократиядан холи экотизим яратамиз. Давлат хизматларини проактив ва жамланма шаклда кўрсатиш тизимини ривожлантирамиз.

Оддий сўзлар билан тушунтирсам, янги уй қурган фуқаро кадастр ҳужжатини олиш учун мурожаат қилса, янги платформа сув, электр ва газга улашиш масаласини ҳам шу заҳоти ҳал қилиб беради. Бундай хизматлар 2026 йилда 100 тага етказилади.

Ш.Шерматов, А.Тошқулов, У.Хусайнов келгуси йилда Наманган, Сурхондарё вилоятлари ва Тошкент шаҳри, шунингдек, улардаги туман ва маҳаллаларда қурилиш, адлия, олий таълим, солиқ идоралари ва уларнинг вилоят, туман бўлиmlларида ушбу платформани тўлиқ синовдан ўтказиши шарт.

Ҳар бир вазир, тармоқ раҳбари ва ҳокимлар ҳам янги йилда худди шундай ишларни ўз туманидаги тизимда йўлга қўйишни бошлаши, давлат хизматларини аҳолига янада яқинлаштириш бўйича қаттиқ ишлаши зарур.

Хурматли йиғилиш қатнашчилари!

Бугунги кунда Олий Мажлисимиз энг кучли парламентларга хос бўлган барча назорат ваколатларига эга. Хусусан, 2023 йилдан буён ташқи қарз миқдорини парламентимиз белгилаб келмоқда.

Энди давлат кафолати остида ташқи қарз олиш масаласини маъқуллашни ҳам парламент ваколатига ўтказсак, нима дейсизлар?

Кўплаб ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар фикрини ўрганиб, 2026 йил 1 январдан давлат харидларига

очик, шаффоф ва адолатли тизим яратаямиз. Бу – тадбиркорларимизга 300 триллион сўмлик кафолатли бордорда ўзларининг товар ва хизматлари билан фаол иштирок этишлари учун катта имкониятлар эшигини очади.

Бундан буён давлат харидларида товар, иш ва хизматларни тўғридан-тўғри сотиб олиш мумкин бўлган ҳолатлар фақат қонун билан белгиланади.

Хабарингиз бор, конституциявий ислохотларимиз доирасида вилоят ҳокимлари ва маҳаллий кенгашлар раислари лавозимларини бир-бирдан ажратган эдик. Энди бу тизим 2026 йил 1 январдан 208 та туман ва шаҳарда ҳам йўлга қўйилади. Айни пайтда ушбу жиддий сиёсий ислохот – ҳокимлар ва ижро идораларидан Кенгашларга муносабатни мутлақо ўзгартиришни талаб қилади.

Бундан буён депутат сўровлари ижроси ҳар чоракда тахлил қилиниб, сўсташликка йўл қўйилган ҳолатлар бўйича прокуратурага тақдимнома киритилади.

Ислохотлар самарадорлигини таъминлашда фуқаролик жамияти институтларининг роли муҳим.

Шу боис уларни қўллаб-қувватлаш бўйича сиёсат келгусида ҳам изчил давом эттирилади. Хусусан, фуқаролик жамиятини ривожлантириш бўйича беш йиллик стратегия ишлаб чиқилади. Ушбу институтларга ижтимоий буюртма бериш тизими рақамлаштирилиб, молиялаштириш ҳажми 2 қарра оширилади.

Бундан ташқари, хайрия ташкилотларини тузиш тартиби соддалаштирилади, ҳисобдорлик ва шаффофлик механизмлари такомиллаштирилади.

Такрор айтаман, юртимиздаги кенг қўламли янгилашлар даврида очиклик сиёсатидан ҳеч қачон ортга қайтмаймиз. Сўз ва матбуот эркинлигини таъминлаш устувор вазифамиз бўлиб қолади.

Мўхтарам депутат ва сенаторлар!

Суд-ҳуқуқ тизимини халққа яқинлаштиришга қаратилган ишларимизни изчил давом эттирамиз.

Биз одил судлов жараёнини "рақамли суд" концепцияси асосида ташкил этишни бошладик. Энди терговни ҳам рақамлаштириш орқали инсон ҳуқуқлари ҳимоясини кучайтирамиз. Бунда жиноят ҳақидаги аризани қабул қилишдан бошлаб, ишни судга ўтказишгача бўлган босқичларга сунъий интеллект технологиялари жорий этилади ва инсон омилли қисқартирилади.

Юртимизда тергов судьялари иш бошлагани – халқро тан олинган "Хабас корпус" институтини қўллашнинг навбатдаги муҳим босқичи бўлди. 2026 йилдан тергов судьяларига санкция ва мажбурув чораларини ўзгартириш ҳамда бекор қилиш ваколатларини ҳам берамиз. Одил судловни амалга оширишда жамоатчилик иштироки ва ролини ошириб борамиз.

Энди жиноят процессига инглиз ҳуқуқидаги давлатларда ижобий натижа берган "халқ вакиллари ҳайъати" институти босқичма-босқич жорий этилади. Бунда ўта оғир ва жамиятда шов-шувга сабаб бўлаётган жиноятлар жамоатчилик вакиллари иштирокида кўриб чиқилиши суд ҳукмининг янада адолатли бўлишига хизмат қилади.

Суд қарорлари ижросини сўзсиз таъминламай туриб, фуқаро ва тадбиркорлар ҳуқуқининг ишончли тикланишига эришиб бўлмайди. Шу боис мажбурий ижро жараёнига самарали муқобил механизмларни ҳам киритамиз. Натижада соҳага сунъий интеллект жорий этилиб, келгуси икки йилда ижро ҳаракатларининг 30 фоизи инсон омилсиз амалга оширилади.

Кўраясизлар, шиддат билан ўзгараяётган дунёда гиёҳвандлик хавфи аҳоли генофонди учун энг катта таҳдидга айланиб бормоқда. Афсуски, бугунги глобаллашув даврида бундай хавф-хатар Ўзбекистонни ҳам четлаб ўтмаяпти.

Бу йил 14 мингдан зиёд гиёҳвандлик жинояти қайд қилинган. Уларнинг 3 мингга яқинини ёшлар содир этгани барчамизни жиддий ўйлангариши керак.

Наркотик савдолари трансчеғаравий ва виртуал характерга эга бўлиб бормоқда. Бу эса жиноятларни аниқлашда янги усулларни қўллашни, замонвий билим ва кўникмаларни пухта эгаллашни талаб қилмоқда.

Яқинда ушбу масала бўйича Миллий дастур қабул қилдик. Энди наркотиқларга қарши курашишни умуммиллий ҳаракатга айлантириб, жамиятда бу иллатга муроғасиз муҳит яратамиз.

Ким бу вазифа фақат ҳуқуқ-тартибот идораларининг иши, деб ўйласа, хато қилади.

Юртимиздаги ҳар бир бола, ҳар бир ёш – бизнинг фарзандимиз, уларни гиёҳвандлик чангалига ташлаб қўйишга асло йўл қўймаймиз.

Гиёҳвандликни таг-томири билан буткул йўқотиш, ёшларимизда кучли маънавий-руҳий иммунитетни шакллантириш бўйича барча куч ва имкониятларимизни сафарбар қиламиз.

Наркотиқларга қарши курашиш бўйича республика иши гуруҳи (С.Гордеев, Б.Тошматов, Б.Қурбонов) давлат идораларининг бор куч ва имкониятларини ишга солиб, келгуси йилда наркотиқларни ишлаб чиқариш ва тарқатиш каналларига чек қўйиш бўйича янги тизим яратсин.

Бу – Президентнинг топшириғи, бу – ота-оналарнинг хоҳиш-истағи, бу – жамиятнинг талаби!

Тинчлик ҳукм сурган, қонун устувор бўлган, фуқароларнинг

хавфсизлиги таъминланган жойга инвестиция ҳам келади, бу ерда туризм ҳам ривожланади. Лекин сўнги пайларда ўзини қонундан устун қўйган, тадбиркорларга босим қилиб, уларнинг бизнесини эгаллаб олишга ҳаракат қилаётган, иқтисодиётимизга жиддий путур етказадиган мураккаб молиявий жиноятларни содир этаётган, ўзини "қози" деб ҳисоблаб, одамлар ўртасидаги олди-берди масалаларини ҳал қилиб юрган айрим жиноий тўдалар ҳам қузатилмоқда.

Энг ачинарлиси, "осон пул топанан", деган илинжда билаганда кучи бор айрим спортчилар ҳам бундай жиноий тўдаларга қўшилиб қолмоқда.

Яна бир ёмон ҳияти – Ўзбекистон фуқароларидан иборат жиноий гуруҳлар айрим чет давлатларда ҳам мавжудлиги юртимизнинг халқро обрўсига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Ҳамма эшитиб олсин: бундай жиноий тўдалар фаолиятига чек қўйишга куч-қудратимиз етади ва буни албатта қиламиз! Ўзбекистонда – фуқароларимиз, тадбиркорларимиз ва инвесторларни ҳар қандай вазиятда ҳам ишончли ҳимоя қиладиган давлат бор, Конституция бор, қонунлар бор!

Хотин-қизларнинг қадр-қимматини жойига қўйиш, жамиятини ривожлантириш бўйича беш йиллик стратегия ишлаб чиқилади. Ушбу институтларга ижтимоий буюртма бериш тизими рақамлаштирилиб, молиялаштириш ҳажми 2 қарра оширилади.

Сўнги икки йилда аёллар ва болаларга нисбатан оилавий зўравонлик ҳолатлари бўйича 2 мингдан зиёд жиноят аниқланган.

Ҳеч қачон унутмайлик, оилавий зўравонлик – бу фақат оиланинг ички иши эмас, бу – бутун жамиятга тегишли масала. Аёлни ўш муаммоси билан ёлғиз ташлаб қўйишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ!

Аёллар ва болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгаши (Нодира Ҳақимова, Азиз Азимов, Ниғматилла Йўлдошев, Азиз Тошпўлатов) барча давлат идоралари ва кенг жамоатчиликни сафарбар қилган ҳолда, бундай салбий ҳолатларга барҳам бериш бўйича самарали ишлайдиган тизим яратсин.

Парламентимиз, фуқаролик жамияти институтлари ҳам бу жараёнларда фаол иштирок этса, албатта натижа бўлади.

Такрор ва такрор айтаман. Коррупция – давлат тараққийтига тўсиқ бўладиган, адолат ва қонун устуворлигини издан чиқарадиган, жамиятда ишонч муҳитини заифлаштирадиган энг жиддий таҳдид.

Коррупцияга йўл қўйиш эса – ислохотларимизга хиёнатдир. Бу иллатга қарши курашиш бўйича 2026 йилда "фавқулодда ҳолат" эълон қиламиз.

Барча идораларда комплекас ва коррупцияга қарши ички назоратга масъул ўринбосар лавозими жорий этилади. Ҳисоб палатасининг вакили фаолияти йўлга қўйилади. Ушбу раҳбарлар тизимдаги нопоқ шахсларни аниқлаш, шунингдек, бюджет маблағи талон-торож бўлиши ва мансабни суиистеъмол қилиш ҳолатларининг олдини олиш бўйича таъсирчан назорат ўрнатади ва Президент олдига ҳисобот беради.

Давлатнинг ҳар бир сўм маблағи, ресурси бўйича шахсий жавобгарлик кучайтирилади.

"Лавозимим, унвоним бор, менга ҳеч ким тегмайди", деганлар адашади. Қонун олдига ҳамма тенг!

Ички ишлар, прокуратура, солиқ, божхона, молия, банк, йирик давлат компаниялари, вазирилик ва ҳокимликлар, бир сўз билан айтганда, бирорта идора ва ташкилот назоратдан четда қолмайди.

Комплеас хизматининг фаолиятига тўсқинлик қилганлар – коррупцияга шерик, деб баҳоланади ва жавобгарлик шунга мос ҳолда бўлади.

Президент Администрацияси Комплеас хизмати бу тизимни 1 январдан бошлаб барча давлат идоралари ва ташкилотларида ишга тушириб, жиловни маҳкам қўлга олсин.

Мансабидан қатъи назар, порахўрлик ва суиистеъмолчилик бўйича ҳар бир ҳолат юзасидан Президент Администрацияси Комплеас хизмати шахсан менга ахборот киритиб боради.

Хурматли мажлис иштирокчилари!

Жаҳонда мураккаб геосиёсий ва иқтисодий муаммолар тобора авж олиб бормоқда. Бундай мураккаб вазиятда барча давлатлар билан тенг ҳуқуқли ва конструктив муносабатларни янада мустаҳкамлаш, вазмин ва оқилона очик ташқи сиёсат олиб беришга қаратилган фаолиятимизни давом эттирамиз.

Яқин қўшниларимиз билан кўп асрлик дўстлик, яши қўшничилик, стратегик шериклик ва ўзаро ишонч руҳидаги алоқаларимизни янада ривожлантиришга устувор аҳамият қаратамиз. Бунда минтакамиз давлатлари ўртасидаги савдо-иқтисодий, транспорт-логистика, энергетика, сув, экология, хавфсизлик, маданият ва таълим соҳаларида ҳамкорликни янада чуқурлаштирамиз.

Афғонистон билан савдо-иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириш, уни минтақадаги иқтисодий жараёнларга кенг жалб қилиш асосий мақсадларимиздан бири бўлиб қолади.

Асосий хорижий шерикларимиз ҳисобланган Россия, Хитой, Америка Қўшма Штатлари, Туркия, Германия, Франция, Италия, Буюк Британия, Жанубий Корея, Япония, Саудия Арабистони, Бирлашган Араб Амирликлари, Қатар, Иордания, Кувейт, Ўмон, Ҳиндистон, Покистон ва бошқа давлатлар билан кўпиррали ва ўзаро манфаатли алоқаларни янада кенгайтириш бундан буён ҳам эътиборимиз марказида бўлади.

Шунингдек, Жануби-Шарқий Осиё, Яқин Шарқ, Африка, Лотин Америкаси мамлакатлари билан янги ва истиқболли йўналишларда манфаатли ҳамкорликни мустаҳкамлаш, Жанубий Кавказ ва Жанубий Осиё мамлакатлари билан муносабатларни кенгайтириш стратегик йўналишларимиздан бири бўлади.

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги анжуманимизда қатнашаётган хорижий давлатларнинг мўхтарам элчиларига қарата айтмоқчиман: биз билан алоқаларни кенгайтириб, Ўзбекистоннинг Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлишини фаол қўллаб-қувватлаётгани учун мамлакатларингиз ҳукуматларига алоҳида ташаккур билдираман.

Нуфузли халқро ва минтақавий ташкилотлар, иқтисодий институтлар билан яқин ҳамкорликни янги босқичга олиб чиқамиз.

Халқро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Осиё тараққийёт банки, Ислам тараққийёт банки, Европа тикланиш ва тараққийёт банки, Осиё инфратузилмавий инвестициялар банки ва бошқа етакчи молия институтлари билан ҳамкорликда иқтисодиётимизни технологик модернизация қилиш, инфратузилмани ривожлантириш, барқарор энергетика ва транспорт лойиҳаларини амалга ошириш борасидаги ишларни давом эттирамиз.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти, Туркий давлатлар ташкилоти, Ислам ҳамкорлик ташкилоти доирасида аънаванвий, кенг қамровли шериклик алоқаларини янада кенгайтирамиз.

Бундай улғувор вазифалар биздан юртимизда тинчлик ва барқарорликни, миллатлар ва динлараро дўстлик ва аҳилликни янада мустаҳкамлаш, Қуролли Кучларимизнинг жанговар салоҳиятини оширишни талаб этади. Бунинг учун биз барча зарур чора-тадбирларни амалга оширамиз.

Азиз ватандошларим!

Бугун сизлар билан 2026 йил ва келгуси беш йил учун катта марраларни белгилаб олдик.

Эришилган улкан натижалар, янги устувор вазифалар "Ўзбекистон – 2030" стратегиясини қайта кўриб чиқишни тақозо этмоқда. Юртимизнинг келгуси беш йиллик тараққийтига дахлдор бўлган ушбу ҳужжат кенг жамоатчилик муҳокамасидан ўтказилиб, аҳолиимизнинг фикр-мулоҳазалари асосида такомиллаштирилади. Парламент вакиллари ҳам бу жараёнда ўз тақлифлари билан фаол иштирок этишга чақираман.

Келгуси йилда маънавий соҳасини янада ривожлантириб, ижтимоий-маданий ҳаётимиздаги муҳим саналарни кенг нишонлаймиз. Жумладан, барча ютуқ ва галабаларимизнинг пойдеворни бўлган Ватанимиз мустақиллигининг шонли 35 йиллигини катта байрам сифатида ўтказамиз.

Шунингдек, Соҳибқирон Амир Темуру, Мир Алишер Навоий боболаримизнинг қутлуғ таваллуд айёмларига тайёргарликни ҳозирдан бошлашимиз керак. Бундай улғу саналарни юксак даражада, ҳар томонлама муносиб ўтказиш учун албатта тегишли қарорларни қабул қиламиз. Уларни амалга оширишда маҳаллалар, таълим-тарбия масканлари, меҳнат жамоалари, зиёлиларимиз, хориждаги элчихоналаримиз, умуман, бутун халқимиз фаол иштирок этади, деб ишонаман.

Қадри ва мўхтарам юртдошлар!

Бугун сизларга, сизлар орқали бутун эл-юртимизга мурожаат қилиб айтмоқчиман: бугун тарихнинг ўзи, ҳаётнинг ўзи зиммамизга буюк бир масъулиятни юкламоқда.

Жонажон Ватанимиз бугун янгича сиёсий-ҳуқуқий, ижтимоий, маънавий муносабатлар асосида яшаб, меҳнат қилаётган, мустақил фикрлайдиган, овоз ва эркин инсонлар диёрига айланмоқда.

Ҳаммамизга аёнки, Мирзо Улғубек бобомиз бундан олти аср муқаддам инсоният учун юлдузлар харитасини яратган эди. Бугун эса биз ҳозирги ва келажак авлодларимиз учун бахтли ҳаётга олиб борадиган йўл харитасини яратимиз лозим.

Мана шу ҳақиқатни чуқур ҳис этиб, барчамиз бирлашиб ҳаракат қилсак, ҳар қандай юксак марранга забт этишга қодирмиз, бирон-бир куч бизни ўз йўлимиздан қайтара олмайди.

Бир бўлсак, ягона халқ, ягона миллат бўлиб олға интилсак, қўзлаган улкан мақсадларимизга албатта етамиз! Мен бу йўлда мард ва олижаноб халқимизга ишонаман! Ўзбекистоннинг бекиёс кучи ва имкониятларига, азиз ёшларимизнинг азму шижоатига ишонаман!

Фурсатдан фойдаланиб, эл-юрт манфаати, Ватан тақдирини ўйлаб, муқаддас заминимизнинг асл фарзандлари, фидойи посбонлари бўлиб, ўзини аямасдан, сидқидилдан меҳнат қилаётган сиз, азизларга, бунёдкор халқимизга чин дилдан миннатдорлик билдираман.

Барчангизга мустаҳкам саломатлик, оилавий бахт-саодат, янги йилда улкан ютуқ ва омадлар тилайман.

Gazetaning navbatdagi soni 2025-yil 31-dekabr, chorshanba kuni chop etiladi.

Navbatchi muharriri:

G'.HASANOV.

Navbatchi:

O'.XUDOYBERDIYEV.

Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skaner qiling

ISSN-201667X

9 1772010667009

Sotuvda narxi kelishilgan holda

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 13 834 nusxada chop etildi. Buyurtma 599. Hajmi 3 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (6